

Ordinul președintelui ANAF nr. 3846/2015, publicat în Monitorul Oficial

Ordinul președintelui ANAF nr. 3846/2015 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a prevederilor din Codul de procedură fiscală privind registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare

Ordinul președintelui ANAF nr. 3846/2015 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 92 din Codul de procedură fiscală, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare („**Ordinul nr. 3846**”) a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 14, Partea I, în data de 8 ianuarie 2016.

Cuprinsul Ordinului nr. 3846

Ordinul nr. 3846 cuprinde dispoziții privind regimul fiscal aplicabil contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi, consecințele cu privire la înregistrarea în scopuri de TVA, registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați, competența pentru declararea stării de inactivitate, reactivare sau îndreptare a erorilor materiale, precum și competența pentru aplicarea procedurilor prevăzute în cadrul anexelor, aplicarea în timp și actele abrogate.

Ordinul nr. 3846 conține de asemenea un număr de șapte anexe, considerate ca fiind parte integrantă din acesta, și care reglementează:

- Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor;
- Procedura de reactivare a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi;

- Procedura de îndreptare a erorilor materiale;
- Procedura de scoatere din evidența contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi a contribuabililor/plătitorilor radiați; Modelul și conținutul unor diverse formulare folosite de organele fiscale în aplicarea Ordinului nr. 3846, precum și caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a acestora; Organizarea Registrului contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați

Prevederi relevante

Consecințele declarării ca inactiv asupra înregistrării în scopuri de TVA

Contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi li se anulează din oficiu înregistrarea în scopuri de TVA. Anularea are loc cu data comunicării deciziei de declarare în inactivitate.

La reactivare, persoanele impozabile vor trebui să solicite înregistrarea în scopuri de TVA la organul fiscal competent.

Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați

Registrul contribuabililor/plătitorilor inactivi/reactivați se organizează la nivelul ANAF și este public, putând fi consultat pe site-ul NAF www.anaf.ro la secțiunea "Informații publice".

Competența

Competența pentru declararea stării de inactivitate fiscală, reactivare și îndreptarea erorilor, revine (i) direcțiilor regionale ale finanțelor publice sau (ii) Direcției generale de administrare a marilor contribuabili, după caz, la propunerea (a) compartimentelor cu atribuții în domeniul gestionării registrului contribuabililor din cadrul organelor

fiscale centrale în a căror evidență fiscală sunt înregistrați contribuabilii/plătitorii, (b) a organelor de inspecție fiscală sau (c) Direcției generale antifraudă fiscală, după caz, în funcție de procedura aplicată și de cazul de declarare a inactivității incident în cauză.

Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor care nu își îndeplinesc, pe parcursul unui semestru calendaristic, nicio obligație declarativă prevăzută de lege.

Verificarea contribuabililor cu privire la îndeplinirea acestei condiții se face semestrial.

Declararea în inactivitate a contribuabililor se poate face doar după trecerea unui termen de 15 zile după ce aceștia au fost înștiințați privind depășirea termenului legal de depunere a declarației de impunere.

Dacă, în urma notificărilor transmise de organul fiscal central, contribuabilii depun declarațiile fiscale aferente perioadei de referință, până la expirarea termenului de 15 zile prevăzut în conținutul notificării, aceștia nu vor mai fi declarați inactivi.

Compartimentul de specialitate întocmește o listă cu contribuabilii ce îndeplinesc condiția pentru a fi declarați inactivi. Contribuabililor din listă li se trimite o notificare prin care sunt înștiințați de situația lor.

Dacă, în termen de 15 zile de la comunicarea notificării, contribuabilii își îndeplinesc obligațiile declarative, aceștia nu vor mai fi declarați inactivi.

Pentru cei care nu-și îndeplinesc obligațiile se întocmește o Decizie de declarare în inactivitate, pentru fiecare, iar în termen de cel mult 5 zile de la comunicarea acesteia sunt înscriși în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Decizia de declarare în inactivitate produce efecte fata de terti din ziua urmatoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivati.

Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor aflați într-una din următoarele situații:

- **inactivitatea temporara înscrisă la registrul comerțului;**
- **durata de funcționare a societății este expirată;**

Verificarea contribuabililor cu privire la îndeplinirea acestor condiții se face lunar, după primirea informațiilor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului. În termen de 5 zile, compartimentul de specialitate întocmește o listă cu contribuabilii care se află într-una din situațiile de a fi declarați în inactivitate.

În termen de cel mult 5 zile de la întocmirea listei se întocmește câte o Decizie de declarare în inactivitate pentru fiecare, iar în termen de cel mult 5 zile de la comunicarea acesteia sunt înscriși în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Procedura privind declararea ca inactivi a contribuabililor/plătitorilor aflați într-una din următoarele situații:

- **societatea nu mai are organe statutare;**
- **durata deținerii spațiului cu destinația de sediu social este expirată.**

Verificarea contribuabililor cu privire la îndeplinirea acestor condiții se face lunar, după primirea informațiilor de la Oficiul Național al Registrului Comerțului. În termen de 5 zile, compartimentul de specialitate întocmește o listă cu contribuabilii care se află într-una din situațiile de a fi

declarați în inactivitate.

Contribuabililor din listă li se trimite o notificare prin care sunt înștiințați de situația lor.

Dacă, în termen de 30 zile de la comunicarea notificării, contribuabilii fac dovada că nu se mai află în situația respectivă, aceștia nu vor mai fi declarați inactivi.

Pentru cei care nu fac dovada acestui fapt se întocmește o Decizie de declarare în inactivitate, pentru fiecare, iar în termen de cel mult 5 zile de la comunicarea acesteia sunt înscriși în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Procedura de reactivare a contribuabililor/plătitorilor declarați inactivi

Pentru a fi reactivați, contribuabilii declarați inactivi trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

1. să își îndeplinească toate obligațiile declarative prevăzute de lege;
2. să nu înregistreze obligații fiscale restante;
3. organul fiscal central să constate că aceștia funcționează la domiciliul fiscal declarat;
4. să nu se afle în situația pentru care a fost declarat inactiv, în cazul contribuabililor declarați inactivi potrivit art. 92 alin. (1) lit. d)-g) din Codul de procedură fiscală.

Reactivarea contribuabililor se face cu data comunicării deciziei de reactivare. Decizia de reactivare produce efecte față de terți din ziua următoare datei înscrierii în Registrul contribuabililor inactivi/reactivați.

Decizia de reactivare se emite ca urmare a unei cereri scrise a contribuabilului și în urma verificărilor interne efectuate de organul fiscal.

Procedura de îndreptare a erorilor materiale

Îndreptarea erorilor materiale în cazul contribuabililor declarați inactivi se face din oficiu sau la cererea scrisă a contribuabilului.

În urma verificărilor interne efectuate de organul fiscal, acesta emite o Decizie de admitere (sau de respingere, după caz) a cererii de îndreptare a erorii. În baza deciziei de admitere se întocmește Decizia de îndreptare a erorii materiale.

Decizia de îndreptare a erorii materiale produce efecte atât pentru viitor cât și pentru trecut.

Contribuabilii pentru care s-a îndreptat eroarea materială privind declararea inactivității fiscale se elimină din Registrul contribuabililor inactivi/reactivați și își păstrează calitatea de contribuabili activi pe toată perioada cuprinsă între data comunicării deciziei de declarare în inactivitate și data comunicării deciziei de îndreptare a erorii materiale.

De asemenea, se anulează și scoaterea din evidența persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA. În acest caz, se menține data înregistrării în scopuri de TVA inițială, contribuabilul păstrându-și această calitate inclusiv pe perioada cuprinsă între data comunicării deciziei de declarare în inactivitate și data comunicării deciziei de anulare a acesteia.

În cazul erorii materiale privind reactivarea, procedura de îndreptare a erorii materiale se aplică corespunzător.

Aplicarea în timp a Ordinului nr. 3846 și abrogarea altor reglementări

Ordinul nr. 3846 a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial (i.e. 08.01.2016).

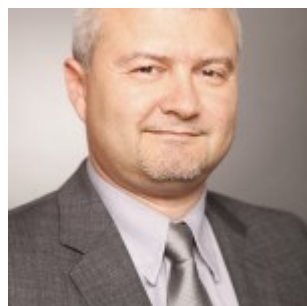
Contribuabilii declarați inactivi potrivit procedurii

aplicabile înainte de intrarea în vigoare a Ordinului nr. 3846 rămân declarați inactivi până la îndeplinirea condițiilor de reactivare prevăzute de lege.

Prin Ordinul nr. 3846 a fost abrogat Ordinul ANAF nr. 1.847/2014 pentru aprobarea procedurilor de aplicare a art. 78¹ din (vechiul) Cod de procedură fiscală.

Piața de fuziuni și achiziții din România a fost de peste 3 miliarde de euro anul trecut, arată o analiză a PwC România

Creșterea puternică a pieței locale a reflectat și evoluția la nivel internațional, activitatea globală de fuziuni și achiziții depășind în 2015 recordul istoric anterior, stabilit în 2007. La nivel internațional, în topul celor mai dinamice sectoare s-au aflat energia, sectorul medical și farmaceutic și sectorul bunurilor de larg consum.

„Ultimii doi ani au fost foarte buni pentru activitatea de fuziuni și achiziții la nivel global, pe fondul menținerii ratelor dobânzilor la niveluri extrem de scăzute. Se estimează că anul acesta economiile dezvoltate din grupul G7 vor înregistra cea mai ridicată rată de creștere a PIB de după 2010, iar acest lucru se va traduce fără îndoială și la nivelul pieței de fuziuni și achiziții. Și pentru că perioada „banilor ieftini”, dacă îi putem spune așa, pare a se apropia de sfârșit, ne

așteptăm ca investitorii să caute randamente tot mai ridicate, uitându-se din ce în ce mai mult către oportunitățile din piețele emergente stabile – cum sunt economiile est-europene”, a declarat Radu Stoicoviciu, Liderul Departamentului de Tranzacții și Consultanță pentru Management, PwC România.

În România, în 2015, cele mai multe tranzacții s-au realizat în sectorul producției industriale și în cel imobiliar, iar valoarea medie a unei tranzacții a fost de 26 de milioane de euro, activitatea de fuziuni și achiziții continuând să fie dominată de tranzacții mici și medii.

„Optimismul pieței este în creștere, într-un context economic favorabil. Mă gândesc în special la prognozele de creștere ale PIB-ului României în 2016. De asemenea, anul 2016 a început promițător, după ce au fost anunțate mai multe tranzacții mari precum vânzarea Albalact, a Băncii Carpatice sau a McDonald’s

România, astfel încât ne așteptăm ca tendința de creștere a pieței de fuziuni și achiziții să continue în 2016, cu tranzacții atât în sectoare care au fost active și în 2015, cum sunt sectorul bancar sau cel imobiliar, cât și în alte sectoare; ne așteptăm, de exemplu, la continuarea tendinței de consolidare a pieței serviciilor medicale, precum și la o creștere a numărului de tranzacții în domeniul agricol” a precizat Anda Rojanschi, Partener D&B David și Baias, coordonator al echipei de consultanță fiscală și juridică în tranzacții.

EY a deschis înscrierile în programul Accelerating Entrepreneurs 2016

EY a lansat o nouă ediție a programului [Accelerating Entrepreneurs](#), prin care oferă sprijin pentru dezvoltarea startup-urilor cu potențial semnificativ și ritm rapid de creștere. Programul se adresează startup-urilor centrate pe tehnologie din Europa.

Compania trebuie să înregistreze ritm ridicat de creștere, să facă dovada unei/unor runde de finanțare, unor canale de distribuție sau a unei baze largi de clienți, și trebuie să fie interesată de extinderea internațională.

Antreprenorii ce urmează a fi selectați vor beneficia de un program cuprinzător de îndrumări personalizate și oportunități de networking, incluzând:

- Participarea la evenimentul EY World Entrepreneur Of The Year, ce va avea loc la Monaco, între 7 și 12 iunie 2016, toate cheltuielile fiind suportate de EY;
- 0 sesiune de 90 de minute în cadrul EY World Entrepreneur Of The Year, în care participanții își vor prezenta planul de afaceri unui panel de “Antrenori pentru creștere” (Growth Coaches), care le vor oferi îndrumări și consiliere de specialitate;
- Oportunitatea de a stabili relații de mentorat cu “Antrenorii pentru creștere” și antreprenorii prezenți la Monte Carlo, câștigători la nivel național ai concursului EY Entrepreneur Of The Year;
- Oportunitatea de a se întâlni și a stabili relații de business cu antreprenori din peste 60 de țări, care se vor reuni la Monte Carlo;
- Oportunitatea de înscriere în programul [EY Vantage](#)

Program.

Câștigătorii programului vor fi selectați pe baza următoarelor criterii: potențialul de creștere al companiei; spirit antreprenorial și leadership; viziune strategică; gândire inovatoare și originalitate; performanțe financiare; cultura de HR.

Alexandru Lupea, Strategic Growth Markets Leader și Audit Partner, EY România declară:

„Programul EY Accelerating Entrepreneurs se axează pe identificarea liderilor de piață de mâine și susține ambițiile de creștere prin facilitarea accesului acestora la întâlniri cu antreprenori de top în cadrul forumului EY World Entrepreneur Of The Year ce va avea loc la Monaco în luna iunie.

Ne dorim să atragem cât mai multe startup-uri relevante românești pentru a se înscrie în program, crescând astfel șansele firmelor locale de tehnologie de a fi reprezentate la Monaco. Oportunitățile de networking și mentorat oferite de evenimentul ce se va desfășura pe parcursul a cinci zile sunt excepționale. Vor fi prezenți peste 1.200 de participanți, printre care venture capitalists, reprezentanții unora dintre cele mai importante companii din Fortune 500 și unii dintre cei mai inovatori și dinamici antreprenori din lume.

Îi așteptăm alături de noi, în delegația românească de la Monte Carlo din acest an, pe antreprenorii români cu startup-uri în tehnologie!”.

Sesiunea de înscrieri este deschisă până pe 11 martie 2016, iar aplicațiile se pot depune online la www.ey.com/aep. Pentru a se înscrie în program, candidații trebuie să fie fondatori sau CEOs ai unei companii, care oferă produse sau servicii inovatoare din domeniul tehnologiei.

Programele *EY Accelerating Entrepreneurs* sunt derulate și în Asia-Pacific și America de Nord, oferind antreprenorilor din aceste regiuni șansa de a primi pachete similare de sprijin în cadrul EY Strategic Growth Forum din Shanghai, China (11-12 mai 2016) și al EY Strategic Growth Forum din Palm Springs, California (16-20 noiembrie 2016). Mai multe informații puteți găsi aici www.ey.com/aep.

Transparență în proiectele de investiții publice

Pentru o mai mare transparență a datelor referitoare la proiectele de investiții publice prioritizate, Ministerul Finanțelor Publice a actualizat lista celor 120 de proiecte în valoare de peste 100 de milioane de lei. Aceasta cuprinde informații legate de valoarea actualizată, stadiul fizic, stadiul valoric, data de finalizare și alocările bugetare pe anul 2016, conform legii bugetului de stat.

Datele arată că cele mai multe proiecte sunt într-o fază avansată, având un grad de realizare de peste 75%. Majoritatea acestora sunt în sectorul transporturilor. Cele mai puține proiecte, sub 10%, au un stadiu fizic cuprins 50 și 75%.

În topul investițiilor publice, din punct de vedere al bugetului alocat în anul 2016, se află autostrada Brașov-Cluj-Borș, cu un buget alocat de 574,9 milioane de lei, Magistrala 5 Drumul Taberei – Pantelimon, Tronson Drumul Taberei – Universitate (finanțat prin: împrumut BEI, programul sectorial Transporturi 2007-2013, propus la finanțare prin programul de finanțare nerambursabilă al Uniunii Europene 2014-2020), cu un buget alocat de 486,7 milioane de lei și Extreme Light

Infrastructura – Nuclear Physics (ELI-NP), cu un buget alocat de 396,2 milioane de lei.

Primele două proiecte de investiții au ca beneficiar Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România, iar al treilea se află în portofoliul Ministerului Educației și Cercetării Științifice.

Alte proiecte de investiții publice care beneficiază de bugete semnificative în anul 2016 sunt cel de Construcție a Autostrăzii Lugoj – Deva și cel de Reabilitare a liniei de căi ferate Brașov- Simeria, componentă a Coridorului IV Pan – European pentru circulația trenurilor cu viteza maximă de 160 km/h, secțiunea Coslariu – Simeria. Ambele se află în portofoliul Ministerului Transporturilor, cu bugete de peste 347 milioane de lei, respectiv peste 291 milioane de lei.

[Lista proiectelor de investiții publice semnificative prioritizate](#)

ICCJ – Includerea unui bun în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului. Excepție de nelegalitate invocată împotriva unui punct din

cuprinsul Anexei 3 la H.G. nr. 1705/2006

Legislație relevantă:

Legea nr. 213/1998

Legea nr. 554/2004, art. 4

Includerea unui imobil în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului nu constituie, în sine, un titlu de proprietate în favoarea statului, valabilitatea atestării domeniului public al statului fiind condiționată de existența, ca premisă, a unui mod legal de dobândire a proprietății publice.

Decizia nr. 561 din 7 februarie 2014

Prin încheierea pronunțată de Tribunalul București, Secția a III-a civilă în dosarul nr. xx93/299/2009, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a fost investită, în temeiul art.4 din Legea nr.554/2004, cu soluționarea *excepției de nelegalitate a pct. MF nr.108348 din Anexa 3 la H.G.nr.1705/2006*, invocată de reclamanta R.R.V. (recurentă-pârâtă în dosarul în care s-a invocat excepția).

În motivarea excepției, reclamanta a invocat următoarele motive de nelegalitate:

1.1. Prin H.G. nr.1705/2006 s-a aprobat, în temeiul art.20 alin.(2) din Legea nr.213/1998, inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cuprinse în anexele nr.1-46.

În anexa nr.3, cuprinzând "*Lista bunurilor concesionate, închiriate/date cu titlu gratuit (Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale)*", cu drept de administrare aparținând Agenției Domeniilor Statului, la poziția MF

nr.108348 este înscris terenul în suprafața de 430 ha situat în București.

În opinia reclamantei, H.G. nr.1705/2006 reprezintă primul act administrativ care ar atesta, conform Legii nr.213/1998, faptul că terenul în litigiu s-ar afla în domeniul public.

Reclamanta a opinat că, într-o atare situație, ar trebui să fie pe deplin aplicabile toate prevederile Legii nr.213/1998, atât în ceea ce privește bunurile care fac parte din domeniul public al statului, cât și în ceea ce privește obligativitatea întocmirii inventarului bunurilor aflate în domeniul public al statului, condiția *sine qua non* pentru ca un bun să aparțină domeniului public sau privat fiind înscrisă în art.6 alin.(1) din Legea nr.213/1998.

Per a contrario, nu poate face parte din domeniul public al statului un bun care a fost dobândit de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, dar fără un titlu valabil și fără respectarea Constituției, a tratatelor internaționale și a legilor în vigoare, cum este cazul în speță.

În acest sens, reclamanta a arătat că intimata Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare pentru Pomicultură B. nu a făcut dovada faptului că statul a dobândit cu titlu valabil terenul în suprafață de 22.293.9 mp înscris în titlul de proprietate nr. xxx443/2008, în condițiile în care în baza Decretului nr. 115 din 28.03.1959, publicat în Buletinul Oficial al R.S.R. nr. 10 din 30.03.1959, Statul Român nu a preluat dreptul de proprietate asupra terenurilor, ci numai dreptul de folosință, astfel că niciunul dintre terenurile preluate în baza Decretului nr.115/1959 nu a intrat în proprietatea statului, în sensul art.6 alin.(1) din Legea nr.213/1998.

Or, în speță, terenul menționat în Titlul de proprietate nr. xxx443/2008, deși nu a intrat în proprietatea statului printr-un titlu valabil, făcând parte din suprafața de 430 ha situată în București, a fost inclus în mod nelegal în domeniul public

al statului.

În concluzie, pct. MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006 încalcă prevederile art.6 alin.(1) și art.20 alin. (2) din Legea nr.213/1998, în ceea ce privește suprafața de 22.239 mp menționată în Titlul de proprietate nr. xxx443/18.04.2008 emis de Comisia pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor București.

1.2. Potrivit art.35 alin.(1) din Legea nr.18/1991 a fondului funciar, în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat, *“terenurile proprietatea statului sunt acele suprafețe intrate în patrimoniul său în conformitate cu prevederile legale existente până la data de 1 ianuarie 1990 și înregistrate ca atare în sistemul de evidență al cadastrului funciar general și în amenajamentele silvice.”*

Acest text de lege prefigura, în anul 1991, concepția despre domeniul public al statului edictată ulterior prin art.6 alin.(1) din Legea nr.213/1998, în sensul ca aparțin statului numai acele terenuri care au intrat în mod legal în proprietatea statului până la data de 1 ianuarie 1990.

În speță, intimata S.C.D.P B. nu a produs vreun titlu care să ateste intrarea dreptului de proprietate asupra terenului în litigiu în patrimoniul statului, cu respectarea legilor și Constituției în vigoare la acea vreme.

În consecință, pct. MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006, încalcă și prevederile art.35 alin.(1) din Legea nr.18/1991.

1.3. Conform art.223 teza I din Legea nr.290/2002, în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat, *“suprafețele de teren trecute, potrivit Legii nr. 147/2004, în administrarea institutelor, unităților, centrelor, stațiunilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, precum și a instituțiilor de învățământ superior agricol și silvic rămân în administrarea acestora, cu excepția terenurilor agricole*

preluate de la foștii proprietari și solicitate de persoanele îndreptățite la reconstituire, precum și a celor prevăzute în anexa nr. 61”

Reclamanta a afirmat că intimata a indus în eroare instanța de fond cu privire la modalitatea de restituire a terenului în litigiu, prin cererea de chemare în judecată, S.C.D.P. B. arătând că terenul menționat în titlul de proprietate nr. xxx443/2008 a fost restituit prin compensare pe alt amplasament. Însă, această susținere s-a dovedit a fi falsă, raportat la actele de proprietate prezentate și la concluziile raportului de expertiză judiciară efectuat în cauză.

În realitate, terenul ce formează obiectul titlului de proprietate nr. xxx443/2008 a fost restituit prin reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament.

Distincția între reconstituirea și constituirea dreptului de proprietate nu este una lipsită de esență, întrucât Legea nr.18/1991 conține prevederi favorabile reconstituirii dreptului de proprietate asupra unor terenuri aflate într-o situație specială, fără a permite și constituirea dreptului de proprietate în asemenea situații.

O astfel de situație specială este reglementată în art.223 teza I din Legea nr.290/2002, în care legiuitorul a menționat în mod expres faptul că nu pot rămâne în administrarea institutelor, unităților, centrelor, stațiunilor de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, precum și a instituțiilor de învățământ superior agricol și silvic terenurile agricole preluate de la foștii proprietari și solicitate de persoanele îndreptățite la reconstituire.

Or, în prezenta cauză, reclamanta a solicitat și a obținut reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenului menționat în Titlul de proprietate nr. xxx443/2008 cu mult timp înainte de publicarea H.G. nr.1705/2006, art.223 teza I

din Legea nr.290/2002 fiind pe deplin aplicabil.

Prin urmare, terenul în suprafață de 22.239 mp nu a rămas în administrarea vreunui instituții de stat, iar pe cale de consecință nu putea fi inclus în suprafața de 430 ha menționată în punctul MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006.

Pentru aceste motive, punctul MF 108348 din Anexa 3 la H.G. nr.1705/2006 încalcă și prevederile art.223 teza I din Legea nr.290/2002.

Prin întâmpinările depuse la dosar, pârâtul Guvernul României a solicitat respingerea excepției de nelegalitate ca neîntemeiată, în timp ce M.F.P. a invocat pe cale de excepție inadmisibilitatea excepției de nelegalitate și pe fond a solicitat respingerea excepției ca neîntemeiată.

Pârâtele Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare pentru Pomicultură B. și Academia de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S. au depus note de scrise, solicitând respingerea excepției de nelegalitate, ca neîntemeiată.

2.Hotărârea Curții de Apel

Prin sentința nr.971 din 12 martie 2013, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins excepția inadmisibilității excepției de nelegalitate, a admis excepția de nelegalitate formulată de reclamantă, a constatat nelegalitatea H.G. nr. 1705/2006 în ceea ce privește includerea în domeniul public a suprafeței de 22.239 m.p., ce face obiectul titlului de proprietate nr. xxx443 din 18.04.2008.

Cu privire la admisibilitatea excepției de nelegalitate, prima instanță a reținut că interpretarea constantă a instanțelor de judecată este în sensul că art. 4 din Legea nr.554/2004 permite contestarea cu excepție de nelegalitate atât a actelor administrative cu caracter individual cât și a celor cu

caracter normativ. În speță este vorba de un act de aprobare a unui inventar cu bunurile proprietate publică, atât persoanele destinate cât și drepturile fiind precis determinate, fapt care conferă actului caracteristicile unui act administrativ individual.

În ceea ce privește *fondul excepției de nelegalitate*, prima instanță a reținut următoarele:

Raportat la art. 6 din Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, intimatele nu au prezentat nici un titlu care să confirme dreptul statului asupra terenului în litigiu.

Legile adoptate după anul 1989 și hotărârile de guvern invocate de acestea nu pot constitui titlu de proprietate, întrucât ar însemna că bunul a fost expropriat după anul 1989, fapt care nu ar fi fost posibil decât în condițiile în care s-ar fi respectat exigențele impuse de Constituția României pentru exproprierea unui bun pentru cauză de utilitate publică.

Așadar, Statul Român ar fi trebuit să prezinte un titlu valabil prin care proprietatea bunului ar fi intrat în patrimoniul său înainte de anul 1990.

Alineatul (3) din articolul precitat prevede competența instanțelor de a verifica valabilitatea titlului, statului dar nu impune o anumită procedură și nici nu se deduce că instanțele pot verifica valabilitatea titlului doar în cadrul unei acțiuni având acest obiect.

La aceeași concluzie se ajunge și din analiza art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr.18/1991, în sensul că și acest articol condiționează apartenența bunului la proprietatea statului, de intrarea acestuia în patrimoniu, conform dispozițiilor legale în vigoare în perioada regimului comunist.

Alineatul (2) invocat de intimați, se referă în mod expres la terenuri *proprietate de stat*. Așadar, pentru ca un teren destinat cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și a animalelor de rasă să aparțină domeniului public trebuie să fie *proprietate de stat*, adică să fi intrat în patrimoniul statului înainte de anul 1990, printr-un act emis în conformitate cu dispozițiile legilor în vigoare la acea epocă.

În opinia primei instanțe, H.G. nr. 517/1999 nu poate constitui temei pentru includerea bunului în patrimoniul statului, întrucât acest act nu era apt să transfere proprietatea (ar fi avut semnificația unui act de expropriere abuzivă, fără plată de despăgubire), ci doar să reglementeze regimul juridic al unor bunuri care preexistau în patrimoniul statului.

De asemenea, H.G. nr. 517/1999 nu poate conduce la concluzia că petenta ar fi trebuit să conteste această hotărâre de Guvern, pe motiv că ar fi actul prin care terenul în litigiu a fost cuprins în domeniu public al statului, întrucât în hotărârea de Guvern menționată, terenul nu este identificat pentru a se putea stabili că actul respectiv se referă și la terenul pretins de petentă. Doar prin actul atacat, prin care s-a însușit inventarul bunurilor din domeniul public, a fost individualizat terenul în litigiu. Reclamanta nu ar fi putut să conteste legalitatea H.G. nr. 517/1999, întrucât nu există nici o dovadă că aceasta se referă la terenul pretins și, deci, îi lezează drepturile.

3. Recursurile exercitate în cauză

Pârâții au atacat cu recurs sentința Curții de Apel, după cum urmează :

3.1. Guvernul României a criticat sentința pentru motive pe care le-a încadrat în prevederile art. 304 pct. 5 și 9 C.pr.civ., arătând, pe de o parte, că hotărârea primei

instanțe este lovită de nulitate, conform art. 105 alin. (2) C.pr.civ., și pe de altă parte, că soluția de admitere a excepției de nelegalitate a fost pronunțată cu încălcarea și aplicarea greșită a legii.

În dezvoltarea celui de-al doilea motiv, recurentul pârât a arătat că H.G. nr. 1705/2006 a fost adoptată cu respectarea art. 108 din Constituția României, a art. 20 alin. (2) din Legea nr. 213/1998, privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000 și de Regulamentul aprobat prin H.G. 50/2005, imobilul în litigiu fiind inventariat ca aparținând domeniul public al statului, în administrarea Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția Domeniilor Statului, conform listei anexă a Legii nr. 213/1998, pct. I.5, teza a III-a.

În altă ordine de idei, recurentul pârât Guvernul României a arătat că instanța a fost investită în temeiul art. 4 din Legea nr. 554/2004, dar prin soluția pronunțată s-a comportat ca într-o acțiune în anulare, cercetând legalitatea actului administrativ prin raportare la pretinsa vătămare adusă reclamantului într-un drept sau într-un interes legitim.

În speță, autoarea excepției de nelegalitate a invocat încălcarea dreptului de proprietate, drept real ce poate fi apărut pe calea dreptului comun, în care poate fi efectuată o comparare a titlurilor, care excede cadrul procesual dedus judecății.

În acest context, Guvernul României a apreciat că instanța de fond s-a raportat în mod eronat la prevederile art. 35 din Legea nr. 18/1991 și nu a ținut cont că H.G. nr. 1705/2006 este, pe de o parte, anterioară titlului de proprietate al reclamantei, fiind precedată de alte hotărâri de inventariere a domeniului public al statului (începând cu H.G. nr. 1045/2000) și, pe de altă parte, că hotărârea de

guvern nu creează drepturi noi, nu stabilește și nu modifică regimul bunurilor inventariate.

3.2. *Recurentul pârât Ministerul Finanțelor Publice* și-a întemeiat calea de atac pe prevederile art. 304 pct. 5,7,9 și 304¹ C.pr.civ., arătând că instanța de fond a nesocotit apărările formulate, fără a indica motivele de fapt și de drept pentru care le-a înlăturat, și a preluat susținerile reclamantei, cu toate că aspectele invocate puteau fi analizate doar într-o acțiune în anularea actului administrativ.

În plus, recurentul pârât a arătat că prima instanță a interpretat greșit prevederile art. 6 alin. (3) din Legea nr. 213/1998 și s-a substituit unei instanțe de drept comun, singura în măsură să se pronunțe cu privire la valabilitatea titlului asupra unui bun preluat de stat, în condițiile art. 6 din Legea nr. 213/1998.

În fine, recurentul Ministerul Finanțelor Publice a arătat că instanța s-a raportat la alte acte normative decât cele în aplicarea cărora a fost adoptată H.G. nr. 1705/2006, depășind limitele investiției sale cu excepția de nelegalitate, fără a ține seama că H.G. nr. 1705/2006 nu a stabilit, prin ea însăși, natura juridică a imobilului vizat, acesta fiind inclus în hotărârile prin care s-a aprobat inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului încă din anul 2001.

3.3. *În recursul său, Stațiunea de Cercetare – Dezvoltare pentru Pomicultură Băneasa* a făcut o expunere a reglementărilor succesive privind regimul juridic al terenurilor stațiunilor de cercetare agricolă, începând cu Decretul nr. 704/1969, și a conchis că acestea conferă o dublă protecție, determinată, pe de o parte, de apartenența terenurilor la domeniul public al statului și, pe de altă parte, de afectarea lor specială, constând în cercetarea științifică în domeniu agricol.

În acest context, a arătat că sentința atacată a fost pronunțată cu interpretarea și aplicarea greșită a legii, pentru că H.G. nr. 1705/2006 nu este un act constitutiv al unui drept de proprietate ori al unui regim juridic, ci aprobă inventarul bunurilor aparținând domeniului public al statului, apartenența suprafețelor de teren la domeniul public al statului fiind stabilită în baza unor alte acte normative: Legea nr. 213/1991 și Legea nr. 268/2001.

3.4. *Recursul A.D.S.* este încadrat în drept în prevederile art. 304 pct. 9 și art. 304¹ C.pr.civ., partea invocând interpretarea și aplicarea greșită a legii, cu referire la: Anexa 2 a Legii nr. 268/2001, privind privatizarea societăților comerciale ce au administrare terenuri proprietate publică și privată a statului, cu destinație agricolă, și înființarea Agenției Domeniului Statului; art. 6 și 20 din Legea nr. 213/1998; art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 18/1991.

În opinia acestei recurente raționamentul instanței de fond ar duce la concluzia că intimata – reclamantă nu ar fi putut beneficia de reconstituirea dreptului de proprietate în baza legilor de fond funciar, or în dosarul privind anularea protocolului de predare – primire și a titlului de proprietate poziția A.D.S. a fost constantă, în sensul că protocolul de predare – primire a fost întocmit cu respectarea prevederilor legale, în baza documentației întocmite de comisiile de fond funciar în conformitate cu dispozițiile legale în materia retrocedărilor.

3.5. *Academia de Științe Agricole și Silvice G.I.S.* a criticat sentința în temeiul art. 304 pct. 9 și art. 304¹ C.pr.civ., arătând că alegațiile reclamantei cu privire la faptul ca terenul înscris în titlul de proprietate al acesteia nu poate face parte din domeniul public pentru ca nu a fost preluat de Statul Român cu un titlu valabil, iar Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Pomicultura B. nu a putut face

dovada valabilității acestui titlu sunt străine de cauza. În speță, nu stațiunea trebuia să facă dovada valabilității titlului de proprietate al statului, ci reclamanta trebuia să facă dovada, cu o hotărâre judecătorească, ca titlul statului nu este valabil și că în mod nelegal acesta a fost inventariat la domeniul public al statului.

În acest sens, a precizat că Statul Român a preluat prin expropriere toate terenurile din zona actualei stațiuni, ce au făcut parte din fosta proprietate Montesquieu, în baza Decretului nr.91/1950, și le-a stabilit o destinație specială respectiv pentru cercetare în agricultură, fiind alipite proprietății de 40 de ha a I.C.A.R., suprafața dată în acest sens prin art.9 din Legea din 1932 de modificare a Legii de înființare a I.C.A.R. din 1927.

Titlul statului a fost apoi consolidat prin Decretul nr. 111/1951, iar prin Legea nr. 147/2004, anterioară actului atacat, toate terenurile cu destinația de cercetare – dezvoltare au fost declarate proprietate de stat.

Primul act normativ în care terenul în litigiu apare în inventarul domeniului public al statului este H.G: nr. 517/1999, adoptată în aplicarea art. 35 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, astfel că, după cum subliniază recurenta – pârâtă, H.G. nr. 1705/2006, care este oricum anterioară titlului de proprietate al intimitei – reclamante, nu are nici o înrâurire asupra soluționării cauzei.

4. Apărările intimaților

Niciunul dintre intimați nu a formulat întâmpinare, potrivit art. 308 alin. (2) C.pr.civ.

R.R.V. și Subcomisia sectorului 1 al Municipiului București pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, prin Primarul Sectorului 1, au depus la dosar concluzii scrise, prin care au solicitat respingerea recursurilor, ca nefondate, răspunzând criticilor formulate de

recurenți.

În esență, fiecare dintre intimitele menționate a arătat că instanța a soluționat excepția de nelegalitate în limitele atribuțiilor și cu respectarea procedurii prevăzute în art. 4 din Legea nr. 554/2004, iar legalitatea H.G. nr. 1705/2006 rezultă din inexistența unei dovezi a trecerii terenului în domeniul public al statului.

5. Procedura derulată în recurs

În cadrul cererii sale de recurs, Academia de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S. a solicitat repunerea în termenul de declarare a căii de atac, arătând că sentința i-a fost comunicată abia la data de 28 noiembrie 2013, dată de la care curge termenul de 15 zile, prevăzut de art. 301, coroborat cu art. 303 alin. (2) C.pr.civ. și art. 20 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Cererea de repunere în termen a fost respinsă prin încheierea din data de 10 ianuarie 2014, cu motivarea că împrejurarea indicată în justificarea împiedicării de a exercita recursul în termenul legal nu se încadrează în ipoteza art. 103 alin. (1) C.pr.civ. („...când partea dovedește că a fost împiedicată dintr-o împrejurare mai presus de voința ei”).

Comunicarea sentinței este actul procedural care marchează începutul termenului de declarare a recursului, conform art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, iar partea însăși a indicat data de 28 noiembrie 2013 ca fiind data comunicării hotărârii atacate, care în speță a fost efectuată de instanța de recurs, conform dovezii aflată la dosar.

6. Considerentele Înaltei Curți asupra recursurilor

6.1. Cu privire la termenul de exercitare a recursului Academiei de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S.

Potrivit normei speciale cuprinse în art. 4 alin. (3) din

Legea nr. 554/2004, în forma în vigoare la data declanșării litigiului, soluția pronunțată de instanța de contencios administrativ este supusă recursului, care se declară în termen de 5 zile de la comunicare și se judecă de urgență și cu precădere.

Acest text cu caracter derogatoriu înlătură aplicarea termenului de drept comun de 15 zile de la comunicare, prevăzut în art. 301 din Codul de procedură civilă din 1865 numai pentru situațiile în care „legea nu prevede altfel”.

Constatând că, în speță, părții indicate mai sus i-a fost comunicată sentința atacată la data de 28 noiembrie 2013, iar recursul a fost expediat prin poștă abia la data de 16 decembrie 2013, mult după împlinirea termenului de 5 zile de la comunicare, Curtea a făcut aplicarea art. 103 alin. (1) teza I C.pr.civ. și, urmare a decăderii recurentei pârâte din dreptul de a exercita calea de atac, a respins recursul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S. ca tardiv formulat.

6.2. Cu privire la legalitatea sentinței atacate

Examinând cauza prin prisma criticilor cuprinse în celelalte cereri de recurs, pe care le va grupa și analiza împreună, corespunzător motivelor de reformare invocate și argumentelor comune indicate în dezvoltarea lor, Înalta Curte constată că acestea sunt nefondate.

O primă critică formulată de recurentul Guvernul României – este de ordin procedural, încadrată în prevederile art. 304 pct. 5 C.pr.civ., și vizează necomunicarea încheierii de debateri din data de 12 februarie 2013 și a încheierilor ulterioare de amânare a pronunțării, existente la dosarul Curții de apel.

Nulitatea prevăzută în art. 105 alin. (2) C.pr.civ., la care face trimitere motivul de recurs reglementat în art. 304 pct.

5 din același Cod, poate fi însă aplicată numai dacă prin încălcarea formelor de procedură s-a pricinuit părții o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea actelor îndeplinite astfel, condiție care nu este îndeplinită în speță, partea neindicând o vătămare suferită ca efect al necomunicării încheierilor.

Totodată, verificând conținutul sentinței, Înalta Curte constatată că judecătorul primei instanțe a expus clar, logic și convingător argumentele care i-au fondat soluția și care au determinat înlăturarea apărărilor părților, fiind îndeplinite exigențele art. 261 alin. (1) pct. 5 C.pr.civ.

Așa cum rezultă din expunerea rezumativă cuprinsă la pct. 1 al prezentei decizii, Curtea de apel a fost investită cu excepția de nelegalitate parțială a H.G. nr. 1705/2006, pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu privire la imobilul înscris la poziția MF 108348 din Anexa nr. 3, cuprinzând Lista bunurilor concesionate, închiriate, date cu titlu gratuit (Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale), cu drept de administrare aparținând A.D.S.

Hotărârea de Guvern are natura juridică a unui act administrativ individual emis în aplicarea art. 20 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, putând face obiectul unei excepții de nelegalitate în temeiul art. 4 din Legea nr. 554/2004, care instituie o cale indirectă de control judecătoresc al actului administrativ, alături de acțiunea directă, întemeiată pe prevederile art. 1 și 8 din aceeași lege.

Interesul invocării excepției, constând în înrâurirea pe care actul administrativ o are asupra soluționării litigiului de fond, este verificat în prealabil de instanța în fața căreia se invocă excepția de nelegalitate, conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, instanța de

contencios administrativ investită în acest mod având de verificat concordanța actului administrativ cu normele cu forță juridică superioară aplicabile, atât din punctul de vedere al respectării procedurii de emitere, cât și din cel al normelor de drept material, fără a i se putea reproșa că s-a substituit instanței care judecă fondul dreptului.

În speță, fiind vorba despre o hotărâre de guvern care atestă domeniul public al statului, cu referire la un teren inclus în inventarul centralizat prin prisma destinației sale – cercetarea științifică în domeniul agricol – legalitatea a fost verificată prin raportare la prevederile corespunzătoare din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia (art. 6), Legea nr. 18/1991 a fondului funciar (art. 35) și H.G. nr. 517/1999, privind delimitarea suprafețelor de teren strict necesare pentru cercetarea și producerea de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și de animale de rasă și trecerea terenurilor destinate producției, aflate în administrarea institutelor stațiunilor de cercetare și producție agricolă, în domeniul privat al statului, adoptată în temeiul art. 35 din Legea nr. 18/1991 și al art. 10 din Legea nr. 218/1998.

Prima instanță a reținut corect, în raport cu natura și conținutul H.G. nr. 1705/2006, că aceasta nu constituie în sine un titlu de proprietate în favoarea statului, ci are ca efect doar aprobarea inventarului centralizat întocmit conform art. 20 din Legea nr. 213/1998 și plasarea bunurilor inventariate într-un anumit regim juridic, motiv pentru care, în fundamentarea deciziei administrative, autoritatea emitentă trebuia să prezinte un titlu valabil în baza căreia statul a dobândit proprietatea, conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 213/1998; alineatul (3) al aceluiași articol conferă instanțelor judecătorești atribuția de a stabili valabilitatea titlului, fără a impune condiția investiției lor printr-o acțiune directă, așa cum sugerează

recurenței pârâți M.F.P., A.D.S., Academia de Științe Agricole și Silvice G.I.S.

În altă ordine de idei, instanța de control judiciar constată judicios și argumentul legat de nerespectarea art. 35 alin. (2) din Legea nr. 18/1991, care a consfințit apartenența la domeniul public a terenurilor proprietate de stat administrate de institutele și stațiunile de cercetări științifice și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și a animalelor de rasă.

Pentru incidența acestui text, era necesar ca terenurile să fie *proprietate de stat* și să facă obiectul unei hotărâri de guvern, adoptată la propunerea Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, care să delimiteze suprafețele de teren strict necesare cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și animalelor de rasă și pe cele destinate producției din administrarea institutelor și stațiunilor de cercetare și producția agricolă.

În acest scop a fost adoptată H.G. nr. 517/1999, anterior menționată, al cărei conținut a fost însă corect analizat în sentința recurată, în sensul că nu cuprinde elementele de identificare ale terenurilor, pentru a se putea stabili că se referă și la terenul asupra căruia se derulează litigiul de fond în care a fost invocată excepția de nelegalitate.

Într-adevăr, Anexa nr. 1 a H.G. nr. 517/1999, intitulată „Suprafețele de teren din domeniul public al statului, aflate în administrarea institutelor și stațiunilor de cercetare și producție agricolă”, prevede doar suprafața totală a terenului, suprafața de teren strict necesară cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și de animale de rasă și suprafața de teren destinată producției, pentru fiecare dintre stațiunile sau institutele de cercetare și producție aflate în listă, fără ca terenurile ce compun acele suprafețe totale să fie

individualizate.

Argumente similare se regăsesc și în practica anterioară a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal.

Astfel, prin decizia nr.1080/28 februarie 2012, a fost menținută o soluție de admitere a excepției de nelegalitate a unei poziții din Anexa 4 a H.G. nr. 1705/2006 prin raportare la prevederile art. 7 din Legea nr. 213/1998, care consacră modurile de dobândire a dreptului de proprietate publică, reținându-se că valabilitatea atestării domeniului public al statului este condiționată de existența, ca premisă, a unui mod legal de dobândire a proprietății publice. Același raționament fundamentează și soluția de admitere a acțiunii în anularea parțială a Anexei 1 a H.G. nr. 1705/2006, pronunțată prin decizia nr. 3830 din 30 iunie 2011, în motivarea căreia s-a reținut că nu a fost probată modalitatea prin care terenul în litigiu a intrat în proprietatea statului.

În fine, Înalta Curte reține că atestarea terenului ca făcând parte din domeniul public al statului prin hotărâri de guvern succesive este lipsită de relevanță juridică din perspectiva controlului de legalitate exercitat asupra hotărârii de guvern contestată pe calea excepției de nelegalitate, după cum e lipsită de relevanță, date fiind limitele controlului judecătoresc exercitat pe această cale, în care nu se compară titlurile părților, este și anterioritatea sau posterioritatea ei față de titlul invocat de intimata – reclamantă.

7. Soluția adoptată în recurs și temeiul legal al acesteia

Având în vedere toate considerentele expuse, în temeiul art. 312 alin. (1) C.pr.civ., Înalta Curte a respins recursurile formulate potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 ca nefondate, mai puțin recursul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură G.I.S., care a fost respins ca tardiv formulat.

ICCCJ – Operațiuni finanțate prin programele operaționale. Cerere de finanțare formulată de o persoană juridică fără scop patrimonial înființată în temeiul Legii nr. 21/1924

Legislație relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

Respingerea unei solicitări formulate de o persoană juridică fără scop patrimonial înființată în temeiul Legii nr. 21/1924, pentru neîndeplinirea unor cerințe impuse de O.G. nr. 26/2000, este nelegală, a impune depunerea unui act constitutiv în altă formă decât cea avută în vedere prin hotărârea judecătorească definitivă prin care s-a dispus înregistrarea ca persoană juridică în temeiul legii anterioare, constituind un exces de putere, în accepțiunea art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

Decizia nr. 572 din 7 februarie 2014

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel Timișoara, la data de 27.06.2012, reclamanta Federația A.L Timișoara, în contradictoriu cu pârâțul Ministerul pentru Societatea Informațională, a solicitat să se dispună revocarea actelor administrative emise de Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale (O.I.P.S.I.) din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale,

respectiv Scrisoarea nr. 3559 din 20.03.2012 de respingere a contestației depuse de F.A.L.T. și Scrisoarea de respingere nr. 1995 din 20.02.2012 emisă în urma verificării administrative și a eligibilității, în temeiul art. 8 din Legea nr. 554/2004, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că, prin adresa nr. 1995 din 23.02.2012, O.I.P.S.I. din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale a respins, în faza verificării administrative și a eligibilității, aplicația F.A.L.T. depusă în cadrul apelului de proiecte aferent operațiunii 3.1.1. „Sprijinirea accesului la broadband și la serviciile conexe”, proiectul „Servicii de calitate cu un sistem IT performant”, Cod SMIS: 37181, pe motiv că nu se regăsesc în dosarul cererii de finanțare depus toate documentele specificate în Ghidul solicitantului, respectiv Certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, precum și actele de constituire ale organizației (Actul constitutiv).

La data de 18.04.2012, reclamanta a formulat plângere prealabilă, conform art. 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, fără să primească vreun răspuns până în prezent.

Reclamanta a arătat că la data de 27.12.2010, odată cu depunerea proiectului, a depus cererea de finanțare a proiectului însoțită de anexele solicitate în Ghidul de finanțare, printre care și certificatul de înscriere a persoanei juridice fără scop patrimonial, procesul-verbal de constituire, tabelul nominal cu reprezentanții asociațiilor de locatari care sunt fondatori ai Federației A.L., documente ce reprezintă actele constitutive ale organizației, conform Legii nr. 21/1924, în baza căreia a fost înființată, în anul 1993, respectiv 1995, Federația.

Reclamanta a invocat prevederile art. 83 din O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, precizând că procesul-verbal de constituire și tabelul nominal reprezintă actul

constitutiv, iar pe baza acestora, Ministerul Justiției, Curtea de Apel Timișoara și Tribunalul Timiș s-au pronunțat referitor la dobândirea personalității juridice a federației, prin autorizația nr. xx/1994, sentința civilă nr. 1/1993, sentința civilă nr. 1/1995 și încheierea nr. 2962/2011. A menționat că Legea nr. 21/1924, în vigoare la data constituirii F.A.L.T, nu specifica pentru persoanele juridice (asociații și fundații), existența unui model de act constitutiv sau un conținut obligatoriu al acestui act, similar O.G. nr. 26/2000, cu privire la asociații și fundații.

De asemenea, aceste înscrisuri au stat și la baza sentinței prin care a fost încuviințată modificarea sediului organizației reclamante, respectiv încheierea nr. 2962/2011 a Tribunalului Timiș.

În conformitate cu art. II din Legea nr. 246/2005 pentru aprobarea O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații *„Asociațiile, fundațiile, uniunile, federațiile și grupările de persoane juridice care nu posedă certificatul prevăzut la art. 12 alin. (1) din O.G. nr. 26/2000 vor solicita eliberarea acestuia în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi”*. În acest sens, reclamanta a menționat că odată cu cererea de finanțare a depus și certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor emis de Tribunalul Timiș pe vechea adresă, dar ulterior a obținut un nou certificat de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, eliberat de către Tribunalul Timiș, pe noua adresă, document care a fost depus la O.I.P.S.I.

Prin întâmpinare, pârâtul Ministerul pentru Societatea Informațională a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată, arătând, în esență, că, prin adresa din 23.02.2012, Organismul Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale din cadrul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale a respins proiectul *„Servicii de calitate cu un sistem IT performant”*, în faza de verificare administrativă și a eligibilității,

motivată de faptul că reclamanta nu a prezentat în termenul de 5 zile lucrătoare documentele solicitate de ofițerul de proiect, prevăzute la pct.10 și 11 – Anexa 8 din Ghidul Solicitantului, în vederea calificării în etapa administrativă și a eligibilității.

2. Hotărârea primei instanțe

Prin sentința nr. 127 din 28 februarie 2013, Curtea de Apel Timișoara, Secția contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea, reținând următoarele:

În fapt, reclamanta a intenționat să obțină finanțare din partea pârâtului Ministerul pentru Societatea Informațională (MSI), prin Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” 2007-2013, depunând în acest sens proiectul intitulat „Servicii de calitate cu un sistem IT performant”.

Pentru obținerea finanțării, proiectul trebuia să respecte cerințele prevăzute în „Ghidul solicitantului” atât în ce privește conținutul cât și termenele de depunere și completare.

Proiectul depus de reclamantă a fost înregistrat de pârât la data de 27.12.2010.

La data de 05.07.2011, pârâtul a emis adresa nr. 6301 prin care o înștiința pe reclamantă că sunt necesare completări și clarificări ale proiectului, expres arătate în cuprinsul adresei, pe care trebuie să le comunice (prin fax) în termen de 5 zile de la primirea adresei.

Printre altele, reclamanta trebuia să comunice certificatul de înregistrare al federației în registrul asociațiilor și fundațiilor și să justifice de ce locația de implementare a proiectului este diferită de cea din actele federației.

Prin adresa înregistrată de pârât la 11.07.2011, reclamanta a

justificat locația prin schimbarea sediului, dar nu a depus dovezi în acest sens și nici nu a depus certificatul de înregistrare.

Prima instanță a observat că nici nu ar fi putut să depună dovezile pretinse în termenul de 5 zile, deoarece copia hotărârii judecătorești de încuviințare a schimbării sediului, cu mențiunea „definitivă și irevocabilă”, a fost obținută la data de 19.07.2011, iar certificatul de înregistrare a fost eliberat de Tribunalul Timiș la data de 28.07.2011.

Dovezile nu au fost depuse nici ulterior, iar la data de 23.02.2012, pârâtul a emis adresa nr. 1995, prin care a înștiințat reclamanta de respingerea proiectului.

Contestația administrativă formulată de reclamant împotriva acestei decizii a fost respinsă de pârât.

Constatând că la data respingerii proiectului, documentația aferentă acestuia era incompletă, că cerințele documentației și termenul de completare a acesteia rezultă din „Ghidul solicitantului” emis, printre altele, în temeiul H.G. nr. 759/2007, a cărei legalitate nu este contestată în cauză, prima instanță a apreciat că acțiunea este neîntemeiată, deoarece refuzul pârâtului de înaintare într-o fază superioară a proiectului în vederea verificării pe fond a eligibilității acestuia este justificat de nedepunerea (chiar și peste termenul de 5 zile) a întregii documentații aferente proiectului.

3. Recursul reclamantei

Federația A.L. a atacat cu recurs sentința menționată, criticând-o în temeiul art. 304 pct. 8 și 9 și 304¹ C.pr.civ.

În motivarea căii de atac, recurenta reclamantă a arătat că instanța nu a intrat în cercetarea fondului, în sensul că nu a realizat o analiză efectivă a înscrisurilor depuse la dosar, în măsură să probeze susținerile sale, în sensul că

atât certificatul de înregistrare al federației în registrul asociațiilor și fundațiilor, cât și explicațiile privind locația de implementare a proiectului, care nu coincide cu sediul federației, au fost depuse în termen.

Cu privire la prima obligație, recurenta reclamantă a arătat că precizările și documentele solicitate prin adresa din 5 iulie 2011 a Organismului Intermediar pentru Promovarea Societății Informaționale au fost transmise prin fax la data de 11 iulie 2011 și prin poștă la data de 12 iulie 2011, iar referitor la cea de-a doua obligație considerată neîndeplinită, a precizat că în ghidul de finanțare nu există stipulată obligația ca implementarea proiectului să se facă la sediul din acte al solicitantului.

În plus, pe parcursul derulării procedurii administrative a fost pronunțată încheierea nr. 2962 din 25 mai 2011 a Tribunalului Timiș, privind schimbarea sediului în str. B. nr. 8, adresa indicată drept locul implementării proiectului și în care fundația își desfășura în fapt activitatea încă din anul 2000.

În dovedirea susținerilor sale, recurenta reclamantă a anexat înscrisuri, probă admisibilă în recurs, potrivit art. 305 C.proc.civ.

II.Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând cauza prin prisma criticilor formulate de recurenta reclamantă și a prevederilor art. 304¹ C.pr.civ., Înalta Curte constată că recursul este fondat, cu observația că motivele invocate vizează modul în care instanța a evaluat probele administrate, iar nu o necercetare a fondului cauzei care să atragă casarea cu trimitere spre rejudecare, așa cum solicită în principal recurenta reclamantă.

1.Argumente de fapt și de drept relevante

Recurenta reclamantă a supus controlului instanței de

contencios administrativ scrisoarea de respingere în urma verificării administrative și a obligației nr. 1995 din 23 februarie 2012, emisă de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale în privința cererii depuse de FALT în cadrul apelului de proiecte aferent Ghidului Solicitantului pentru operațiunea 3.1.1. „Sprijinirea accesului la broadband și la serviciile conexe”, proiectul „Servicii de calitate cu un sistem IT performant”.

Soluția de respingere a fost menționată și după exercitarea procedurii prealabile administrative, conform scrisorii de respingere a contestației din 20 martie 2012, din cuprinsul celor două acte rezultând că motivul deciziei administrative a constat în neîndeplinirea condiției prevăzute în Ghidul de finanțare, conform căreia, pentru organizațiile non – guvernamentale, dosarul de finanțare trebuie să conțină certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor, în copie, ștampilat, certificat conform cu originalul și semnat de reprezentantul legal al solicitantului precum și actele de constituire (act constitutiv și statut), conform art. 12 și 83 din O.G. nr. 26/2000, referitoare la asociații și fundații. În cadrul scrisorii de respingere a contestației s-a precizat că recurenta – reclamantă nu a atașat un act constitutiv, ci doar un proces – verbal de constituire și un tabel nominal privind componența conducerii federației, care în opinia autorității emitente nu reprezintă un act constitutiv în sensul O.G. nr. 26/2000, iar certificatul de înscriere a noului sediu, indicat în cererea de finanțare, a fost transmis tardiv, odată cu contestația administrativă.

Reevaluând ansamblul probator administrat în ambele faze procesuale, instanța de control judiciar reține că recurenta – reclamantă este o persoană juridică fără scop patrimonial înființată sub imperiul Legii nr. 21/1924 care în art. 3 – 4 prevedea următoarele condiții:

„Art. 3. – Asociațiile si așezămintele fără scop lucrativ sau

patrimonial nu pot dobândi personalitatea juridică decât pe temeiul unei decizii motivate a tribunalului civil în circumscripția căreia s-au constituit. Aceasta decizie nu se poate da decât la cererea celor interesați:

a) După ce s-a cerut avizul ministerului în competența căruia cade scopul asociației sau așezământului;

b) După ce s-au ascultat concluziile ministerului public și s-a constatat că statutele sau actele constitutive, compunerea organelor de direcție și administrație și celelalte condiții, nu contravin la dispozițiile legii de față.

Părțile interesate, ministerul competent și reprezentantul ministerului public au dreptul de apel potrivit art. 90.

Art. 4. – Persoana juridică va avea ființa numai de la data înscrierii deciziei de recunoaștere rămasă definitivă, în registrul special care va fi ținut în acest scop la grefa fiecărui tribunal civil.”

În cazul asociațiilor, art. 33 prevede că actul constitutiv și statutele trebuie întocmite în formă autentică, fără a impune o anumită denumire imperativă a actului constitutiv, iar în art. 34 erau stabilite anumite condiții de conținut pentru statut, care trebuia să prevadă obligatoriu: denumirea, obiectul și scopul, sediul principal și eventual sucursalele și filialele, elementele de patrimoniu și organele de direcție, administrație și control.

Conform certificatului de înscriere a persoanelor juridice fără scop patrimonial emis de Tribunalul Timiș la data de 1 noiembrie 2007, Federația A.L., cu sediul în Timișoara, a fost înscrisă în registrul special al persoanelor juridice cu nr. 2/1995, în baza sentinței nr. 1 din 6 aprilie 1995 a tribunalului, în motivarea căreia s-a reținut depunerea la dosar a autorizației nr. II din 21 februarie 1994 a Ministerului Justiției și a statutului autenticat al asociației, în conformitate cu prevederile Legii nr.

21/1994.

În scrisoarea de respingere a contestației s-a menționat că recurenta reclamantă a depus la dosarul de finanțare certificatul de înscriere în registrul asociațiilor și fundațiilor, răspunzând așadar exigențelor art. 12 și 83 din O.G. nr. 26/2000, iar față de considerentele anterior expuse, a impune depunerea unui act constitutiv în altă formă decât cea avută în vedere prin hotărârea judecătorească definitivă prin care s-a dispus înregistrarea ca persoană juridică în temeiul legii anterioare, nr. 21/1924, constituie un exces de putere, în accepțiunea art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

În ceea ce privește sediul federației, recurenta reclamantă a făcut dovada că anterior formulării cererii de finanțare, la data de 22 decembrie 2010, s-a adresat Tribunalului Timiș, Secția civilă cu o cerere de înregistrare a schimbării sediului federației.

Cererea a fost soluționată prin încheierea nr. 2962 din 25 mai 2011, irevocabilă la data de 19 iulie 2011, schimbarea sediului fiind operată în registrul persoanelor juridice, conform certificatului din data de 28 iulie 2011.

În scrisoarea de respingere a contestației din 20 martie 2012 s-a reținut că acel nou certificat a fost depus tardiv la dosarul de finanțare, odată cu contestația administrativă, dar anterior reclamanta transmisese autorității emitente precizările indicate în scrisoarea de solicitare a clarificărilor în faza de verificare administrativă și a eligibilității nr. 6301 din 5 iulie 2011, la pct. 5 din adresa de răspuns înregistrată la organismul intermediar cu nr. 9988 din 11 iulie 2011, explicând motivele pentru care adresa indicată pentru implementarea proiectului, era diferită față de sediul indicat în certificatul de înregistrare.

În acest context, contrar concluziei judecătorului fondului,

Înalta Curte a constatat că măsura dispusă de autoritatea emitentă prin prisma celei de-a doua neregularități constatate este disproporționată.

2.Soluția adoptată în recurs și temeiul de drept al acesteia

Având în vedere toate considerentele expuse, Înalta Curte a admis recursul și, în temeiul art. 20 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 și al art. 304¹ și art. 312 alin. (1) – (3) C.proc.civ. a modificat sentința atacată, în sensul admiterii acțiunii și anulării celor două acte contestate.

1,25 miliarde de euro atrase de România printr-o emisiune de euroobligațiuni

Potrivit unui comunicat de presă, România a atras 1,25 miliarde de euro de pe piețele externe de capital, din care 750 de milioane de euro cu maturitate de 10 ani și 500 de milioane de euro cu maturitate de 20 de ani.

Suma a fost obținută prin redeschiderea celor două tranșe de obligațiuni în euro emise în octombrie 2015, la randamente în scadere: de la 2,845% la 2,55% pentru tranșa de 10 ani și de la 3,93% la 3,90% pentru tranșa de 20 ani. Astfel, au fost atinse noi minime istorice pentru cele două maturități. Emisiunea a fost suprasubscrisă de aproape două ori.

„Tranzacția de astăzi reconfirmă percepția foarte bună și încrederea investitorilor în economia românească într-un context volatil de piață, caracterizat de multe incertitudini. Pe fondul unei cereri semnificative, randamentele aferente

titlurilor de stat sunt în scădere atât pentru titlurile de stat emise pe piața internă, cât și pentru cele emise pe piețele externe. Aceste evoluții conduc la reducerea costurilor aferente datoriei guvernamentale odată cu extinderea maturității portofoliului de datorie”, a declarat ministrul Finanțelor Publice, Anca Dragu.

Oferta totală a cumulat 2,3 miliarde euro provenind din 220 de ordine. Baza investițională a tranzacției a fost diversificată atât din punct de vedere geografic, cât și a tipurilor de investitori pentru ambele tranșe.

Astfel, pentru tranșa cu scadență în 2025 distribuția geografică a fost următoarea: România (23%), Marea Britanie (19%), SUA (14%), Polonia și alte țări din Centrul și Estul Europei (14%), Benelux (9%), Germania și Austria (8%), Italia (5%), Asia și Orientul Mijlociu (3%), Scandinavia (3%), alte țări (2%). În privința tipurilor de investitori, managerii de fonduri au predominat (60%), fiind urmați de bănci și bănci private (22%), fonduri de pensii și societăți de asigurare (11%), bănci centrale (5%) și alții (2%).

În tranșa scadentă în 2035, distribuția geografică a fost puțin diferită, cererea investitorilor din Germania și Austria fiind cea mai mare (22%), urmată de cea a investitorilor din Marea Britanie (18%), SUA (18%), România (17%), Benelux (7%), Franța (5%), alte țări din Europa (10%), Scandinavia (2%), Asia și alte țări (1%). Și pentru această tranșă cererea a venit predominant din partea managerilor de fonduri (56%), urmați de fondurile de pensii și asigurători (23%), bănci și bănci private (15%), bănci centrale (2%) și alții (4%).

În urma acestor redeschideri, lichiditatea ambelor tranșe a crescut considerabil, situându-se la 2 miliarde de euro în cazul emisiunii de euroobligațiuni scadente în anul 2025 și la 1,25 miliarde de lei în cazul emisiunii de euroobligațiuni scadente în anul 2035.

Aceste redeschideri fac parte din planul de finanțare externă aferent anului 2016, încadrându-se în obiectivele strategiei de administrare a datoriei publice, prin extinderea maturității medii a portofoliului de datorie guvernamentală în vederea reducerii riscului de refinanțare.

Emisiunea a fost administrată de către Citigroup Inc, HSBC Bank PLC, Raiffeisen Bank International AG și UniCredit SpA.

ICCJ – Reverificarea și evaluarea cererilor de finanțare după momentul emiterii notificării de selectare a proiectului. Nelegalitate

Legislație relevantă:

Legea nr.554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

În lumina principiului securității raporturilor juridice, reevaluarea unor proiecte finanțate prin SAPARD sau FEADR se poate face numai dacă există suspiciuni de fraudă, ce trebuie să fie constatată, fie de organele interne, fie de organismul comunitar, OLAF.

Verificarea ulterioară de către APDRP a cererii de finanțare, sub aspectul aceluiași condiții, în raport cu o versiune a Ghidului solicitantului care nu era în vigoare la data depunerii cererii este nelegală, întrucât încalcă principiul

neretroactivității legii civile și întrunește elementele unei executări abuzive a dreptului de apreciere, în sensul art.2 alin.1 lit.n) din Legea nr.554/2004.

Decizia nr. 1012 din 27 februarie 2014

Prin cererea adresată Curții de Apel Craiova, Secția contencios administrativ și fiscal, reclamantul N.D.V.M. P.F. a chemat în judecată Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (A.P.D.R.P.) și a contestat Decizia Comisiei de Contestații comunicată prin Notificarea cererilor de finanțare eligibile neselectate pentru finanțare nr.1730 din 7.05.2011, Raportul de selecție în vederea finanțării din 2.05.2012.

1. Soluția instanței de fond

Prin Sentința nr.1041 din 9.11.2012 a Curții de Apel Craiova, Secția contencios administrativ și fiscal a fost admisă acțiunea reclamantului, a fost anulată Notificarea nr.4617 din 15.03.2012, raportul de evaluare rectificat din 15.03.2012 referitor la reclamant și Decizia Comisiei de contestații nr.2342 din 8.06.2012, a fost obligată pârâta la plata sumei de 100 lei, cheltuieli de judecată către reclamant.

Pentru a motiva soluția instanței de fond s-a reținut că potrivit Notificării nr.4295 din 9.12.2011, reclamantul a fost înștiințat că a fost punctat proiectul său la criteriul S4 cu 20 de puncte, fiind considerat ca făcând parte dintr-o forma asociativa, recunoscută conform legislației în vigoare.

Din fișa de conformitate, punct 12.1 rezultă că reclamantul a depus în documentația de accesare, care a fost verificată și s-a emis notificarea nr.4295/2011, mai sus arătată, actele cerute în ghidul solicitantului pentru a fi recunoscut ca membru într-o formă asociativă. Astfel, din probele dosarului rezulta ca reclamantul a depus adeverința de membru în Cooperativa agricolă M., nr.79 din 22.06.2011, cerere-adeziune din 22.06.11, certificat de înregistrare Cooperativa agricolă M., statut și act constitutiv Cooperativa Agricolă. Aceste

acte au fost verificate de pârâtă și considerate suficiente pentru acordarea punctajului de 20 la criteriul S4, conform notificării nr.4295 din 09.12.2011. În plus, în considerarea eligibilității cererii sale, prin notificarea nr.670 din 07.02.12, reclamantul a fost înștiințat să se prezinte în vederea semnării contractului de finanțare.

S-a susținut, de către instanța de fond că atât Notificarea nr.4295 din 09.12.11, cât și Notificarea nr.670 din 07.02.2012 au caracterul unor acte administrative, au intrat în circuitul civil prin comunicarea lor către reclamant și în consecință, sunt supuse principiului irevocabilității actelor administrative și ca prin manifestarea unilaterală de voință a pârâtei, în sensul contrar, aceste acte administrative nu mai pot fi revocate.

În considerarea acestui principiu, actele administrative rectificative contestate de reclamant: notificarea solicitantului privind modificarea punctajului aferent criteriilor de selecție nr.4617 din 15.03.2012-raportul de evaluare rectificat din data de 31.01.2012, notificările cererilor de finanțare eligibile neselectate pentru finanțare cu nr.1730 din 07.05.2011-raport de selecție în vederea finanțării din 02.05.2012 și decizia comisiei de contestații materializată în raportul final pentru Măsura 112, sesiunea 1 iulie 2011, publicat pe site-ul agenției la 03.05.2012 nu pot fi apreciate ca valabile.

Instanța de fond a apreciat ca reevaluarea unor proiecte se face numai dacă există suspiciuni de fraudă, deoarece prevalează principiul securității raporturilor juridice. Frauda este un argument important și serios în justificarea reevaluării și trebuia constatată, fie de organele interne, fie de organismul comunitar, OLAF. Or, în speță, nici un organism nu a stabilit că reclamantul a fraudat la criteriul S4, dimpotrivă pârâta a fost lipsită de consecvență în motivarea rectificării punctajului și în respingerea contestației, când justificările sunt diferite.

Nota internă nr.3570 din 14.02.2012 este dată pentru o abordare unitară a criteriului de selecție S4, dar s-a considerat că aplicarea ei reclamantului este retroactivă, după ce acestuia i s-a notificat la data de 09.12.11 eligibilitatea și acordarea punctajului de 20 la criteriul S4.

Această notă internă nu constată fraude, însă interpretarea dată de către pârâtă, prin notificarea solicitantului privind modificarea punctajului aferent criteriilor de selecție nr.4617 din 15.03.2012 este incorectă.

Astfel, nota internă arată că trebuie să se verifice documentele depuse de solicitant, dar verificarea trebuie realizată conform ghidului valabil la momentul iulie 2011, nu a unui alt ghid din noiembrie 2011 ale cărui cerințe reclamantul nu mai putea să le îndeplinească. Condițiile de accesare și eligibilitatea se verifică la momentul depunerii proiectului (a cererii de accesare și a dosarului) în funcție de criteriile în vigoare la acel moment, care erau previzibile și accesibile reclamantului și față de care acesta a putut să-și conformeze conduita. Aplicarea cerințelor unui ghid ulterior, pentru documente pe care reclamantul le-a depus conform ghidului din iulie 2011 nu este legală.

S-a arătat că reclamantul a depus adeverința de membru în Cooperativa agricolă M. nr.79 din 22.06.2011, cerere-adeziune din 22.06.11, certificat de înregistrare Cooperativa agricolă M., statut și act constitutiv Cooperativa Agricolă M.

Cu toate acestea prin notificarea solicitantului privind modificarea punctajului aferent criteriilor de selecție nr.4617 din 15.03.2012, pârâta a apreciat că reclamantul nu respectă Ghidul solicitantului, deoarece nu a depus document care atestă că este înregistrat într-o formă asociativă în domeniul proiectului inclusiv act constitutiv, cererea de aderare vizată de consiliul de administrație și aprobată de adunarea generală și declararea expresă a recunoașterii actului constitutiv.

Din cuprinsul ghidului solicitantului pct.12.1 rezultă că i se cere solicitantului document care atestă că este înregistrat într-o formă asociativă în domeniul proiectului emis de cooperativa agricolă însoțit de documentul de înființare a acestora inclusiv act constitutiv, iar instanța de fond a reținut că reclamantul a depus adeverințe, aderare, certificat de înregistrare al cooperativei agricole si statutul si actul constitutiv, ultimele două depuse de pârâtă din dosarul de accesare al reclamantului, la cererea instanței.

În consecință, suplimentarea de către pârâtă a cerințelor în afara solicitărilor din ghidul valabil în sesiunea iulie 2011 nu a fost apreciată ca legală de către instanța, ca de altfel, nici aplicarea cerințelor unui ghid din noiembrie 2011, neprevizibil si neaccesibil reclamantului la momentul depunerii proiectului sau.

Mai mult, prin Decizia comisiei de contestații nr.2342 din 08.06.2012, pârâta a susținut alte motive ale rectificării punctajului, cauzate de suspiciuni privind componența consiliului de administrație si semnăturile acestora. Or, pârâta nu poate să vină cu argumente noi față de cele arătate în notificarea de rectificare a punctajului și nu poate să schimbe de fiecare dată argumentația, într-o procedura de plângere prealabilă, neputând decât să lămurească argumentele care au stat la baza emiterii actul administrativ contestat, fără să schimbe justificarea emiterii acestuia.

De asemenea, instanța a reținut ca atât prin nota internă, cât și prin ghidul solicitantului valabil în iulie 2011, pârâta nu are competențe sa analizeze semnături și să se bazeze pe suspiciuni proprii, ci trebuie să verifice documente, iar reclamantul a depus adeziunea și adeverința de membru, cooperativa agricolă are act constitutiv și statut, precum și certificat de înregistrare, deci sunt documente care să îi certifice existența juridică legală.

2. Calea de atac exercitată

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâta și a solicitat admiterea recursului, reținerea cauzei spre rejudecare și modificarea în tot a sentinței, în sensul respingerii acțiunii ca neîntemeiată și menținerea actelor administrative anulate prin sentința recurată ca fiind legală și temeinică.

În motivele de recurs s-a arătat că hotărârea este netemeinică și nelegală, fiind pronunțată cu nerespectarea dispozițiilor legale incidente speței și cu interpretarea eronată a probatoriului administrat în cauză, motiv de recurs prevăzut de art.304 pct.9 C.pr.civ., dar s-a solicitat și constatarea incidenței art.304¹ C.pr.civ. pentru că instanța de fond nu s-a pronunțat asupra tuturor mijloacelor de apărare invocate și nici asupra actelor doveditoare depuse de recurentă la dosarul cauzei.

Recurenta a prezentat situația de fapt și a arătat că reclamantul a depus cererea de finanțare aferentă Proiectului „Instalarea tânărului fermier N.V.M. pentru prima dată ca șef de exploatație horticolă în localitatea Bratovoești”.

La 7.02.2012 s-a emis Notificare solicitantului privind selectarea cererii de finanțare și semnarea contractului de finanțare nr.670 prin care i s-a comunicat reclamantului că proiectul propus este eligibil și urma să fie încheiat contractul de finanțare.

În urma reverificării cererilor de finanțare, recurenta a emis Notificarea nr.4617 din 15.03.2012 prin care se aducea la cunoștință reclamantului că proiectul este eligibil fiind punctat cu 15 puncte.

Reverificarea a fost justificată din măsura dispusă de OGDR AM – PNDR din cadrul M.A.D.R. de a fi reverificate proiectele depuse în cadrul Măsurii 112, sesiunea iulie 2011 în privința criteriului de selecție S4 raportat la documentația anexată la cererea de finanțare.

În urma reverificării s-a constatat neîndeplinirea de către reclamant a criteriului de selecție S4 pentru că nu are cerere de aderare avizată de Consiliul de administrație și aprobată de adunarea generală și declararea expresă a recunoașterii actului constitutiv, iar cererea de aderare la Cooperativa Agricolă AGRAR nu era avizată de Consiliul de administrație, ci numai de președintele Cooperativei agricole.

Cu privire la succesiunea depunerii documentelor necesare de către reclamant în susținerea cererii de finanțare, s-a precizat că recurenta nu a putut lua în considerare documente care au fost depuse ca anexe la contestarea unei decizii deja luate și care nu au fost anexate inițial cererii de finanțare.

S-a arătat și că în urma reevaluării efectuate s-a constatat că doi dintre membrii Consiliului de administrație au același nume și același domiciliu, deși în art.29 alin.(3) din Legea nr.566/2004 există o interdicție privind componența Consiliului de administrație și că adeverința eliberată pentru a atesta apartenența reclamantului de Cooperativa Agricolă M. este anterioară cererii sale de aderare la această formă asociativă.

Au fost invocate prevederile Ordinului nr.28 din 31.01.2011 emis de Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv art.6 alin. (3), (4) și (7), care dau posibilitatea reverificărilor când se constată erori, neconcordanțe sau aspecte care necesită clarificări sau reverificări privind statutul, punctajul sau alte elemente relevante, astfel că se apreciază că în mod eronat instanța de fond a considerat că nu se poate face reverificarea și evaluarea cererilor de finanțare după momentul emiterii notificării de selectare a proiectului în vederea încheierii contractului de finanțare, ci se poate face oricând reevaluarea și reverificarea până la momentul încheierii contractului de finanțare.

Mai mult, în art.11 alin. (3) din Contractul de finanțare – Anexa 1, este prevăzută posibilitatea încetării valabilității

contractului în cazul în care autoritatea contractantă constată că cele declarate de beneficiar sunt neadevărate/ false/ incomplete/ expirate/ nu corespunde realității.

S-a solicitat admiterea recursului, modificarea în tot a sentinței atacate în sensul constatării acțiunii reclamantului ca neîntemeiată.

3. Soluția instanței de recurs

După examinarea motivelor de recurs, a dispozițiilor legale incidente în cauză, Înalta Curte va respinge recursul declarat pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a fost investită cu acțiune în anularea actelor întocmite de A.P.D.R.P. prin care a fost modificat punctajul aferent criteriului de selecție S4 în cadrul cererii de finanțare formulată de reclamantul Nicolăescu Virgil Marius P.F.

Inițial, prin Notificarea nr.4295 din 9.12.2011, reclamantului i s-a comunicat că cererea sa de finanțare pentru Măsura 112 depusă la A.P.D.R.P. – Oficiul Județean Dolj este eligibilă și a fost punctată cu 20 de puncte pentru criteriul S4 (solicitantul face parte dintr-o formă asociativă recunoscută conform legislației în vigoare), iar prin Notificarea nr.670 din 7.02.2012 a fost invitat, după aprobarea cererii de finanțare, pentru semnarea contractului de finanțare.

Ulterior, reclamantului i-a fost expediată Notificarea nr.4617 din 15.03.2012 prin care i-a fost comunicat faptul că proiectul a fost declarat eligibil, dar punctajul acordat pentru criteriul S4 a fost 0 puncte.

Instanța de fond a anulat ultima notificare pornind de la faptul că reevaluarea se poate face numai dacă există suspiciuni de fraudă, or, nu s-a stabilit că reclamantul a fraudat criteriul S4.

Criticile recurente privind posibilitatea efectuării reverificărilor sunt fondate.

Conform prevederilor art.6 alin.7 din Ordinul nr.28 din 31.01.2011 emis de M.A.D.R. „Dacă în urma verificării la nivelul D.G.D.R. – AM PNDR, prin Secretariatul Comitetului de Selecție a raportului de evaluare și a analizei situației centralizatoare a rezultatelor verificării prin eșantion la nivel central al Agenției pentru Plăți și Dezvoltare Rurală și Pescuit sau D.S.P.P.D.R. se constată erori, neconcordanțe sau aspecte care necesită clarificări sau reverificări privind statutul, punctajul sau alte elemente relevante privind proiecte incluse în raportul de evaluare, la solicitarea directorului general al AM PNDR, APDRP/ DSPPDR va comunica, în scris, după caz, clarificările, corecțiile sau rezultatele reverificărilor care se impun, precum și documentele justificative aferente”.

Acest text este cel care dă posibilitatea efectuării de reverificări, în principiu, dar dacă se face dovada existenței unor erori, neconcordanțe sau aspecte care necesită clarificări ori, în cauză, s-a constatat că nu s-a făcut dovada unor asemenea elemente care să justifice reverificarea.

Însă, criticile recurente privind incidența art.304 pct.9 și 304¹ C.pr.civ. sunt nefondate.

Instanța de fond a apreciat că aplicarea Notei interne nr.3570 din 14.02.2012, ce a fost dată pentru abordare unitară a criteriului de selecție S4, în cazul reclamantului ar fi retroactivă.

În motivele de recurs nu au fost făcute referiri la această problemă a documentelor cerute pentru a face dovada îndeplinirii criteriului S4, care, susține instanța de fond, ar fi fost diferite în varianta Ghidului solicitantului din iulie 2011, când a fost depusă cererea reclamantului de finanțare și varianta din noiembrie 2011, ce a fost avută în

vedere de autoritatea recurentă pentru a justifica reducerea punctajului pentru criteriul S4, în urma reverificării, ceea ce ar duce la o aplicare retroactivă a Ghidului în varianta noiembrie 2011.

Referitor la aceste documente trebuie precizat că, în cazul reclamantului, nu sunt dovedite susținerile din recurs potrivit cărora adeverința eliberată pentru a atesta apartenența acestuia la Cooperativa Agricolă M. este anterioară cererii sale de adresare la această formă asociativă.

La dosarul de fond a fost depusă cererea-adeziune la Cooperativa Agricolă M. formulată de reclamant la 22.06.2011, semnată de membrii Consiliului de administrație și de Președintele Cooperativei, iar adeverința care atesta că reclamantul este membru al acestei Cooperative are nr.79 din 22.06.2011, astfel că nu se poate spune că adeverința este anterioară cererii de adeziune, ambele fiind datate 22.06.2011.

Susținerile recurente legate de unele „semnături” pe cererile de adeziune sau o posibilă legătură de rudenie, deoarece s-a constatat că două persoane din consiliul de administrație poartă același nume de familie, nu sunt probate cu documente și, de aceea, nu pot justifica reducerea punctajului la criteriul S4.

Pe lângă toate aceste argumente, trebuie precizat și faptul că la nivelul secției de contencios administrativ a Înaltei Curți, pentru că s-a constatat existența unei practici neunitare în soluționarea litigiilor cu același obiect, a fost adoptată o soluție de principiu pentru unificarea soluțiilor contradictorii și s-a stabilit că „verificarea ulterioară de către APDRP a cererii de finanțare, sub aspectul aceluiași condiții, în raport cu o versiune a Ghidului solicitantului care nu era în vigoare la data depunerii cererii este nelegală, întrucât încalcă principiul neretroactivității legii

civile și întrunește elementele unei executări abuzive a dreptului de apreciere, în sensul art.2 alin.(1) lit. n) din Legea nr.554/2004”.

Pentru a fi respectat principiul dreptului la un proces echitabil, principiu consacrat de art.6 din CEDO, se impune pronunțarea soluției în raport de soluția de principiu adoptată pentru că, așa cum CEDO a statuat că, între alte spețe și *cauza Beian*, deși divergențele de jurisprudență constituie, prin natura lor, consecințe inerente oricărui sistem juridic care se bazează pe jurisdicții de fond, rolul unei jurisdicții supreme este exact acela de a regla aceste contradicții de jurisprudență și să nu devină ea însăși o sursă de insecuritate juridică, întrucât persistența în timp a unei practici judecătorești neunitare este în sine contrară principiului securității raporturilor juridice, principiu consacrat de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De aceea, în baza art.312 C.pr.civ. raportat la art.20 din Legea nr.554/2004, a fost respins recursul declarat de A.P.D.R.P., ca nefondat.

**ICCJ – Omisiunea Curții
Constituționale de a se
pronunța asupra uneia dintre
excepțiile invocate.
Obligațiile instanței de**

sesizare

Legislație relevantă:

Legea nr. 47/1992, art. 29

În situația în care, Curtea Constituțională investită de către o instanță de judecată cu soluționarea mai multor excepții de neconstituționalitate – invocate în interiorul cadrului procesual reglementat de dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 – pronunțându-se asupra acestora omite să soluționeze una dintre ele, instanța de sesizare are obligația să clarifice situația ivită și să sesizeze din nou Curtea Constituțională pe acest aspect ori să ceară lămuriri. În caz contrar, hotărârea pronunțată este nelegală, judecătorul neputând dezlega cauza în lipsa soluționării în întregime a excepțiilor de neconstituționalitate.

Decizia nr. 978 din 27 februarie 2014

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Pitești la 6 septembrie 2011 BC, CM, DG ș.a. au chemat în judecată Guvernul României, Casa Națională de Pensii Publice București, Casa de Pensii a Municipiului București, Casa Județeană de Pensii Argeș, solicitând: anularea în tot a OUG nr.59/29 iunie 2011, privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art.1 lit.c)-h) din Legea nr.119/2010, inclusiv a anexelor acestea reprezentând metodologia de calcul privind revizuirea pensiilor; anularea tuturor deciziilor de pensionare având ca titulari reclamantii persoane fizice, decizie emisă în aplicarea O.U.G. nr.59/2011, precum și a oricărui act subsecvent emis în aplicarea ordonanței de mai sus și repunerea în plată a deciziilor de pensii emise în baza Legii nr.223/2007; anularea normelor privind punerea în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/ 2011 sub nr.1670/13.07.2011; plata cheltuielilor de judecată.

Cererea a fost însoțită de excepția de neconstituționalitate a

O.U.G. nr.59/2011.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat teoria „dreptului câștigat” și principiul neretroactivității legii în timp, arătându-se că drepturile la pensie stabilite anterior nu pot fi modificate printr-o lege ulterioară; art.1 lit.g) din Legea nr.119/2010 a impus recalcularea pensiilor ocupaționale (de serviciu), ale personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă în care se încadrează și reclamanții.

S-a mai arătat că prin legea menționată, pensiile de serviciu devin pensii pentru limita de vârstă conform Legii nr.19/2000, recalcularea având loc prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, conform algoritmului prevăzut de Legea nr.19/2000.

În opinia reclamanților, o asemenea manieră de reducere a pensiilor echivalează cu exproprierea bunurilor reclamanților, procedeul culminând cu emiterea O.U.G. nr.59/2011, care dispune revizuirea din oficiu a pensiilor prevăzute la art.1 lit.c)-h) din Legea nr.119/2010.

Casa Națională de Pensii Publice fostă C.N.P.A.S. a formulat întâmpinare solicitând anularea cererii ca netimbrată; invocând excepția necompetenței materiale a Curții de Apel Pitești în ce privește anularea deciziilor de pensie ale reclamanților; excepția lipsei calității procesuale pasive a C.N.P.P.; excepția inadmisibilității în ce privește anularea în tot a O.U.G. nr.59/2011; excepția inadmisibilității acțiunii privind anularea instrucțiunilor C.N.P.P. nr.1670/2011.

Guvernul României a formulat întâmpinare invocând excepția inadmisibilității cererii de anulare a O.U.G. nr.59/2011; s-a invocat și excepția lipsei calității procesuale pasive a Guvernului cu privire la capetele doi și trei din cerere, relativ la anularea deciziilor de pensionare și a

instrucțiunilor emise de C.N.P.P., deoarece nu este emitentul acestora.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale a formulat cerere de intervenție în interesul părților, solicitând respingerea cererii.

Se invocă excepția inadmisibilității acțiunii, instanțele neputând anula un act normativ cu valoare de lege în temeiul art.9 din Legea contenciosului administrativ și excepția netimbrării acțiunii.

Prin Încheierea din 7 octombrie 2011, instanța a disjuns capătul de cerere privind anularea deciziilor de pensionare, formarea unui nou dosar cu nr.1129/46/2011 și a acordat termen pentru punerea în discuție a admisibilității în principiu a cererii de intervenție accesorie formulată de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

În fața instanței s-au invocat: excepția de neconstituționalitate a O.U.G. nr.59/29 iunie 2011 integral, privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor prevăzute la art.1 lit.c)-h) din Legea nr.119/2010 și anexelor acesteia; excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.1 lit.g), art.2-4 și art.5-12 din Legea nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor; excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.55 alin.1 lit.b), art.61 alin.1, art.30 alin.1, art.105 și art.106 alin.3, coroborat cu art.149-151 din Legea nr.263/ 16 decembrie 2010 .

La 21 octombrie 2011, instanța a admis în principiu cererea de intervenție accesorie formulată de M.M.P.S., dispunând conceptarea în cauză a acesteia ca intervenient accesoriu în favoarea Guvernului României.

Prin încheierea din 21 octombrie 2011 Curtea de apel Pitești, constatând îndeplinite condițiile de sesizare a Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr.119/ 2010, a trimis excepțiile la

Curtea Constituțională, în temeiul art.29 din Legea nr.47/1992, pentru a analiza excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4 și art.5-12 din Legea nr.119/2010, a dispozițiilor art.55 alin.1 lit.b), art.61 alin.1, art.30 alin.1, art.105 din Legea nr.263/2010 și a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011 integral și a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale în privința art.106 alin.3, raportat la art.149-151 din Legea nr.263/2010.

Totodată a suspendat soluționarea cauzei potrivit art.9 alin.2 teza finală din Legea nr.554/2004.

Prin Decizia nr.601/12 iunie 2012, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiate excepțiile invocate și a restituit dosarul Curții de Apel Pitești.

Cauza a fost repusă pe rol pentru a se analiza capetele de cerere privind anularea normelor de punere în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011 sub nr.1670/13.07.2011 și a O.U.G. nr.59/2011.

Prin Sentința nr.342/F-CONT din 28 septembrie 2012, Curtea de Apel Pitești a respins excepțiile lipsei calității procesuale pasive a Guvernului României și a Casei Naționale de Pensii Publice, pentru capetele 1 și 3 din cerere; a respins, ca inadmisibilă, cererea formulată de reclamantii BC, CM, DG ș.a., în contradictoriu cu pârâții Guvernul României, Casa Națională de Pensii Publice, Casa de Pensii a Municipiului București și Casa Județeană de Pensii Argeș, și cu intervenientul accesoriu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, de anulare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.59/2011 și de anulare a Normelor nr.1670/ 2011 emise de Casa Națională de Pensii Publice.

În ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive a C.N.P.P., Curtea a constatat că aceasta este invocată generic în raport cu toate capetele de cerere formulată de reclamantii, însă față de argumentele susținute, s-a reținut că

această excepție vizează practic numai capătul de cerere privind anularea deciziilor de pensionare.

Față de disjungerea acestui capăt de cerere și declinarea acestuia în favoarea Tribunalului Argeș prin încheierea din 7 octombrie 2011 și sentința din aceeași dată, Curtea a constatat că soluționarea excepției menționate, este în căderea instanței competente să soluționeze cererea de anulare a deciziilor de pensionare.

În ceea ce privește capătul de cerere privind anularea normelor de punere în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, emise de Casa Națională de Pensii Publice sub nr.1670/2011, Curtea a constatat că pârâta justifică cerința calității procesuale pasive, ca emitent al actului.

De asemenea, în privința excepției lipsei calității procesuale pasive a Guvernului, în raport cu anularea deciziilor de pensie, s-au reținut aceleași argumente ca și în cazul excepției lipsei calității procesuale pasive a C.N.P.P. iar asupra capătului 1 din cerere, s-a constatat că pârâtul are calitate procesuală pasivă, ca emitent al actului a cărui anulare se cere.

În privința excepției inadmisibilității capătului de cerere privind anularea în tot a Notei C.N.P.P. nr.1706/13.07.2011 s-au reținut următoarele.

Instrucțiunile nr.1760/13 iulie 2011 se raportează la modul de aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, fiind adresate tuturor caselor teritoriale de pensii, cărora li se indică în finalul actului administrativ luarea măsurilor ce se impun pentru respectarea termenelor de revizuire.

Instrucțiunile menționate au ca scop lămurirea aplicării dispozițiilor normative cu consecința modificării raporturilor juridice de pensie, stabilite anterior.

Curtea a reținut că C.N.P.P. este autoritate publică în sensul

art.2 lit.c) teza I din Legea nr.554/2004, actele acestea cu caracter individual sau normativ putând fi cenzurate în fața instanței de contencios administrativ, în condițiile art.18 din lege.

Prin urmare, în sine, actul poate fi atacat în contencios administrativ, însă soluția asupra anulării Notei C.N.P.P. nr.1760/ 13.07.2011, depinde de soluția care se va pronunța asupra excepției de neconstituționalitate față de art.9 alin.3 din Legea nr.554/2004, urmând soarta acestea.

În ceea ce privește anularea O.U.G. nr.59/2011, Curtea a constatat că trebuie să se pronunțe asupra excepției inadmisibilității cererii de anulare a O.U.G. nr.59/2011, invocată de C.N.P.P. de Guvernul României și de intervenientul Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale reținând următoarele:

În cauză, primul capăt de cerere vizează anularea unei ordonanțe a Guvernului, care nu se regăsește printre cererile enumerate la art. 9 alin.(5) din Legea nr. 554/2004.

Ca atare, instanța de contencios administrativ nu poate anula o ordonanță de urgență, astfel că, primul capăt de cerere apare inadmisibil.

În ceea ce privește cererea de anulare a normelor privind punerea în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, față de decizia Curții Constituționale și de prevederile art.9 alin.3 teza a doua din Legea nr.554/2004, Curtea a constatat că normele de punere în aplicare a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011, nr.1670/13.07.2011, nu pot fi anulate.

În ceea ce privește faptul că prin Decizia nr.601/ 12.06.2012 Curtea Constituțională nu ar fi soluționat excepția de neconstituționalitate a art.5-11 din Legea nr.119/2010, conform sesizării, Curtea a constatat că într-adevăr în dispozitivul deciziei nu s-au menționat aceste texte, însă în considerente se arată că prin Decizia nr. 1481 din 8 noiembrie

2011, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor, a fost respinsă ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4 și art.12 din Legea nr.119/2010 privind stabilirea unor măsuri în domeniul pensiilor.

A concluzionat Curtea că, respingându-se excepția de neconstituționalitate prin decizia nr.601/ 12 iunie 2012 și cererea de anulare a actelor subsecvente se respinge ca inadmisibilă, instanța putând soluționa fondul numai prin prisma unei decizii de admitere a excepției de neconstituționalitate.

Împotriva sentinței pronunțată de Curtea de Apel București, reclamantii au declarat recurs.

S-au invocat motivele de recurs prevăzute de art.304 pct.4, 5, 7, pct.9 teza a II-a și art.304¹ Cod procedura civilă, cu referire numai la soluția de respingere ca inadmisibile a capetelor unu și trei de cerere, atacarea O.U.G. nr.59/2011 și anularea Normelor nr.1670/2011 emise de Casa Națională de Pensii Publice.

S-a arătat că în fața instanței de fond s-a invocat excepția de neconstituționalitate privind întreaga O.U.G. nr.59/2011, întreaga Lege nr.119/2010 și unele prevederi ale Legii nr.263/2010.

Prin încheiere, instanța de fond a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4, art.5-12 din Legea nr.119/2010, art.55 alin.(1) lit.b), art.61 alin.(1), art.30 alin.(1), art.105 din Legea nr.263/ 2010 și a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011.

La termenul de judecată din 28.09.2012, reclamantii au invocat că prin Decizia Curții Constituționale nr.601/ 12.06.2012, nu

s-a analizat și nu s-a pronunțat o decizie cu privire la excepția de neconstituționalitate a art.5-11 din Legea nr.119/2010.

Cu alte cuvinte, reclamantii au invocat doar o soluționare parțială a excepțiilor de neconstituționalitate și resesizarea Curții Constituționale.

Odată ce instanța de fond s-a pronunțat cu privire la admisibilitatea excepțiilor de neconstituționalitate, în lipsa unei decizii a Curții Constituționale, Curtea de Apel Pitești nu putea să se pronunțe pe fondul pricinii, în caz contrar, substituindu-se atribuțiilor instanței de contencios constituțional.

În subsidiar, recurenții au considerat că punerea în aplicare a Legii nr.119/2010 a echivalat cu o adevărată expropriere, ingerința statului este disproporționată și încalcă justul echilibru, în condițiile în care nici prin dispozițiile O.U.G. nr.59/2011 nu se prevăd despăgubiri în urma pierderii pensiilor de serviciu.

Prin întâmpinările depuse la dosar, intimații au solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Intimatul M.M.F.P.S. consideră și că nu are calitate procesuală pasivă în litigiu, nefiind emitentul actelor atacate.

Intimata-pârâtă Casa Națională de Pensii Publice a apreciat că a fost soluționată în întregime excepția de neconstituționalitate a Legii nr.119/2000, inclusiv prevederile art.5-11 din acest act normativ.

Recursul este fondat

Prin încheierea de ședință din 21.10.2011, Curtea de Apel Pitești a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1

lit.g), art.2-4, art.5-12 din Legea nr.119/2010, art.55 alin.(1) lit.b), art.61 alin.(1), art.105 din Legea nr.263/2010 și a dispozițiilor O.U.G. nr.59/2011 integral.

Prin Decizia Curții Constituționale nr.601/2011 s-a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.1 lit.g), art.2-4, art.12 din Legea nr.119/2010, art.55 alin.(1) lit.b), art.61 alin.(1), art.30 alin.(1), art.105 din Legea nr.263/2010 și ale O.U.G. nr.59/2011.

Curtea Constituțională nu a explicat motivul nepronunțării asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.5-11 din Legea nr.119/2010, deși a fost sesizată în acest sens.

Prima instanță avea obligația să clarifice împrejurarea ivită și să sesizeze din nou Curtea Constituțională pe acest aspect ori să ceară lămuriri.

Având în vedere că obiectul acțiunii este întemeiat pe dispozițiile art.9 din Legea nr.554/2004 modificată și completată, judecătorul fondului nu putea să se pronunțe în mod legal și să respingă acțiunea ca inadmisibilă în lipsa soluționării în întregime a excepțiilor de neconstituționalitate.

Față de acestea, constatând îndeplinite prevederile art.304 pct.5 Cod procedura civilă, în temeiul art.312 alin.(1) teza I și alin.(3) Cod procedura civilă, coroborat cu art.20 alin.(3) din Legea nr.554/2004, recursul a fost admis iar sentința recurată a fost casată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanță.

ICCJ – Impozit pe profit. Caracter deductibil al cheltuielilor. Servicii prestate între firme aparținând aceluiași grup. Persoane afiliate. Sarcina probei

R O M Â N I A

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 974/2014	Dosar nr. 9068/2/2009
----------------------	-----------------------

Ședința de la 26 februarie 2014

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Circumstanțele cauzei

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamanta I.A.S.R. SRL, în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș, a solicitat anularea deciziei Direcției de soluționare a contestațiilor din 21 iulie 2009, Deciziei de impunere din 12 februarie 2009 emisă de Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș – Administrația Finanțelor Publice pentru Contribuabili Mijlocii – Activitatea de inspecție fiscală și a raportului de inspecție fiscală din 12 februarie

2009 întocmit de Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș – Administrația Finanțelor Publice pentru Contribuabili Mijlocii – Serviciul Control Fiscal și, pe cale de consecință, să se constate inexistența obligațiilor fiscale suplimentare constatate, și anume: 669.391 RON cu titlu de impozit pe profit și, respectiv, 422.547 RON cu titlu de majorări de întârziere aferente impozitului pe profit.

În motivarea cererii, reclamanta a arătat că, potrivit art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc., nu sunt deductibile cheltuielile cu serviciile de consultanță, management sau alte prestări servicii în ipoteza în care contribuabilul nu poate justifica necesitatea prestării acestora și nu există încheiat un contract.

Reclamanta a susținut că, în speță, au fost încheiate contracte pentru diferitele tipuri de servicii care au fost prestate în beneficiul societății și, prin urmare, cheltuielile aferente acestora sunt deductibile.

Cu privire la redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului, reclamanta a arătat că sunt îndeplinite prevederile art. 21 alin. (1) din C. fisc. pentru determinarea profitului impozabil, potrivit cărora sunt considerate cheltuieli deductibile numai cheltuielile care presupun identificarea unui comportament similar în cazul unor entități independente, care nu aparțin aceluiași grup.

Reclamanta menționează că redevențele s-au achitat în baza contractului privind utilizarea anumitor elemente de proprietate intelectuală încheiat cu I.A.S. Franța și că organul fiscal confundă denumirea comercială a societății cu logo-ul acesteia. Cheltuielile în discuție reprezintă cheltuieli aferente utilizării logo-ului, iar nu numelui companiei.

Referitor la celelalte cheltuieli (cu serviciile de consultanță, reprezentare, IT, etc.) reclamanta a arătat, de

asemenea, că se impune recunoașterea caracterului lor deductibil, fiind îndeplinite condițiile legale.

Pârâta a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, reiterând considerentele deciziei de soluționare a contestației administrative.

2. Hotărârea Curții de Apel

Curtea de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, prin Sentința nr. 7829 din 22 decembrie 2011, a admis acțiunea formulată de reclamanta I.A.S.R. SRL, în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș, a dispus anularea Deciziei din 21 iulie 2009, a Deciziei de impunere din 12 februarie 2009, emise de către Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș și a raportului de inspecție fiscală din 12 februarie 2009 și exonerarea reclamantei de plata sumelor stabilite prin aceste acte administrative.

Totodată, a obligat pe pârâte la plata sumei de 2.000 RON cu titlu de cheltuieli de judecată către reclamantă, constând în onorariu de expert.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a constatat că analiza prezentei cauze vizează deductibilitatea unor servicii prestate între societăți aparținând aceluiași grup de firme.

Instanța de fond a avut în vedere concluziile raportului de expertiză contabilă efectuat în cauză, care sunt în sensul că cheltuielile au la bază contracte de prestări servicii, respectiv contract de management, contract de reprezentare comercială, contract de utilizare a logo-ului, acordul de suportare în comun a unor cheltuieli de cercetare, perfectate cu societățile din Franța pentru reprezentare, asistență, consultanță de specialitate, fără acest consult societatea neputând realiza implementarea tehnologiei producătorului de

componente pentru industria auto; așa fiind, acestea reprezintă cheltuieli deductibile, fiind necesare optimizării producției, nefiind aplicabile prevederile art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc.

În privința acestor cheltuieli, instanța de fond a mai reținut că reprezintă cheltuieli deductibile, întrucât sunt îndeplinite următoarele condiții: (a) serviciile au fost efectiv prestate; (b) serviciile au fost prestate în baza unor contracte încheiate în acest sens; (c) serviciile au fost benefice reclamantei, au fost în conexiune directă cu activitatea derulată de aceasta și au fost aferente obținerii de venituri de către societate.

Referitor la redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului, pentru care s-a stabilit impozitul profit suplimentar în cuantum de 49.313 RON, instanța de fond a constatat că sunt îndeplinite prevederile art. 21 alin. (1) din Legea nr. 573/2003.

De asemenea, instanța de fond a avut în vedere faptul că obligația de licențiere gratuită a logo-ului societății din Franța către filiala sa din România nu se regăsește în legislația aplicabilă și, în plus, ar fi contrară principiilor de funcționare ale unei piețe libere și, mai ales, scopului comercial al oricărei societăți comerciale ale cărei acte valide presupun un beneficiu comercial, iar asociatul unic al societății este, la rândul lui, o societate comercială careia nu îi pot fi impuse acte gratuite.

Cu privire la cheia de alocare de 0,5% din cifra de afaceri determinată conform dosarului prețurilor de transfer la nivel de grup și conformă cu exigențele fiscale aplicabile reclamantei, instanța de fond a reținut că procentul determinat în urma unor studii de piață tipice materiei a fost stabilit ca limită de referință a valorii serviciilor care ar putea fi facturate sau, mai clar, care ar trebui facturate în condiții optime și ia în calcul estimarea utilității derivate

a serviciilor la nivelul I.R.

În ceea ce privește serviciile financiare, de consultanță în domeniul resurselor umane, de servicii de comunicare, achiziții, IT, operațiuni și management, instanța de fond a constatat îndeplinirea cumulativă a celor două condiții de deductibilitate a acestor cheltuieli, respectiv serviciile au fost efectiv prestate și a fost dovedită necesitatea acestora prin prisma activităților desfășurate.

Astfel, contractul de asistență generală încheiat de către reclamantă cu I.A.S.M. Franța a asigurat reclamantei I. în mod efectiv beneficiul unei întregi arii de servicii financiare, de consultanță în domeniul resurselor umane, de servicii de comunicare, achiziții, IT, operațiuni și management, servicii care au fost prestate în beneficiul I. și care reprezintă platforma de bază pe care se dezvoltă orice entitate comercială care acționează pe piața producătorilor de echipamente auto, aceste servicii având un caracter benefic pentru dezvoltarea reclamantei.

În cazul serviciilor de administrare și conducere din interiorul grupului, instanța de fond a apreciat că aceste cheltuieli sunt deductibile fiscal și nu se încadrează în prevederile pct. 20 al art. 11 din Normele metodologice de aplicarea a Legii nr. 571/2003, întrucât în cuprinsul celor trei contracte sunt prevăzute o gamă de prestații mai largă decât serviciile de management și consultanță.

În concluzie, instanța de fond a reținut că auditul intern al reclamantei a confirmat greșeala contabilă inițială și a decis încadrarea corectă a cheltuielilor în cauză ca reprezentând cheltuieli deductibile din perspectiva impozitului pe profit, astfel că tratamentul provizoriu aplicat incorect asupra căruia s-a revenit în fapt nu produce prin el însuși efecte fiscale definitive și, în niciun caz, nu echivalează cu recunoașterea nedeductibilității cheltuielilor în discuție, astfel încât erorile de înregistrare în evidența contabilă nu

pot avea drept consecință pierderea dreptului de deducere.

3. Recursul declarat de către Agenția Națională de Administrare Fiscală

Împotriva sentinței curții de apel a formulat recurs în termen legal Agenția Națională de Administrare Fiscală, invocând motivul prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ.

Recurenta combate hotărârea atacată sub următoarele aspecte:

- s-a reținut greșit că dispozițiile art. 48 din Normele metodologice de aplicare a C. fisc. date în interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (4) lit. m) din Legea nr. 571/2003 privind C. fisc., adaugă la lege; organele fiscale nu au pus la îndoială existența contractelor de prestări servicii, ci au constatat lipsa documentelor justificative care să ateste că respectivele servicii au fost efectiv prestate în interesul societății contestatoare;
- în privința impozitului pe profit aferent cheltuielilor cu redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului nu s-a avut în vedere relația de afiliere existentă cu I.A.S. din Franța și nici prevederile art. 11 pct. 20 din H.G. nr. 1840/82004 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 44/2004; în raport de contractul din 17 mai 2004 nu s-a observat că obligația folosirii logo-ului "I." a fost impusă de firma mamă; presupusul avantaj competitiv nu a existat, câtă vreme clienții principali fac parte din grupul R. Franța, la rândul său client principal al I.A.S. din Franța;
- referitor la impozitul pe profit aferent cheltuielilor cu serviciile de consultanță, management, cercetare-dezvoltare și reprezentare comercială, nu s-a dovedit furnizarea efectivă, practică a acestora; contractele de prestări servicii nu precizează tarifele, termenele și nici valoarea contractului, astfel că nu se pot face verificări punctuale; înscrisurile prezentate de societate nu sunt relevante, neîndeplinind cerințele pct. 48 din H.G. nr. 44/2004;

- referitor la contractul de suportare în comun a unor cheltuieli, deși s-au invocat prevederile pct. 7.24 și 7.25 din Ghidul Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică de prețuri de transfer pentru companii multinaționale și administrații fiscale, nu s-a precizat modul de stabilire a valorii fiecărei prestații, considerând că este dificilă sau chiar imposibilă separarea acestora pe fiecare unitate membră a grupului;

- s-a considerat lipsit de semnificație comportamentul fiscal oscilant al contribuabilului în privința cheltuielilor cu serviciile de asistență generală, cercetare și reprezentare comercială, deși acesta era un argument în sprijinul concluziei organelor fiscale;

- a fost ignorată toată jurisprudența relevantă atașată;

- obligarea sa la plata unor cheltuieli de judecată de 2.000 RON nu este justificată, nefiind în culpă procesuală.

4. Întâmpinarea Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Ploiești

Această intimată, reprezentată de Administrația Finanțelor Publice Argeș, a formulat întâmpinare la data de 6 februarie 2014, solicitând admiterea recursului Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

În dezvoltare, intimata a susținut că se impune modificarea sentinței atacate pentru că a fost dată cu aplicarea greșită a legii.

Reluând detaliat constatările organelor de inspecție fiscală, intimata a punctat îndeosebi că dată fiind relația de afiliere existentă cu firma franceză, trebuie ținut seama de prevederile art. 11 alin. (1) din Legea nr. 571/2003 și pct. 20 al art. 11 din H.G. nr. 44/2004, potrivit cărora se impune probarea prestării în fapt a serviciilor respective și a necesității acestora, în scopul activității proprii a

contribuabilului.

5. Apărările intimatei I.A.S.R. SRL

Intimata I.A.S.R. SRL nu a formulat întâmpinare, ci și-a prezentat apărările în cuprinsul notelor de ședință din 21 februarie 2014 și concluziilor scrise din 24 februarie 2014, acte procedurale ample care structurează și sistematizează corespunzător susținerile acestei părți de pe parcursul derulării litigiului fiscal.

Redând rezumativ punctul de vedere al intimatei-reclamante, Înalta Curte reține că, potrivit acesteia, realitatea serviciilor prestate este atestată de mai multe documente.

Starea de fapt a fost corect stabilită de instanța de fond, care a admis efectuarea în cauză a unei expertize fiscale, expertul analizând numărul extrem de mare de documente (foarte multe pe suport electronic) care au reflectat, în opinia intimatei, realitatea prestării serviciilor contestate, astfel încât cheltuielile aferente sunt deductibile fiscal.

Serviciile prestate între societăți aparținând aceluiași grup de firme i-au fost benefice, mai arată intimata, a crescut profitul în perioada de referință, fiind achiziționate în considerarea faptului că structura sa internă nu îi permite asigurarea în regie proprie a acestui tip de servicii, pe care orice societate independentă le-ar contracta pentru derularea unei activități similare.

Recurenta nu a analizat cheile de alocare, nu a observat că grupul a acționat în limitele trasate de propriul Dosar al prețurilor de transfer, în acord cu limitele din Liniile directoare ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, preluate și adaptate de normele fiscale ale fiecărui stat membru astfel încât, mai arată intimata, costurile anumitor servicii prestate între societățile aparținând aceluiași grup sunt deductibile la nivelul societății beneficiare a acestor servicii.

Referitor la redevențele achitate pentru utilizarea logo-ului, intimata susține că organul fiscal confundă denumirea comercială a societății cu logo-ul acesteia și pornește de la premisa eronată că societății mamă i-ar incumba o obligație de licențiere gratuită a logo-ului său către filiala sa din România. De asemenea, mai afirmă intimata, nu s-a ținut seama de faptul că logo-ul a fost efectiv utilizat și a generat beneficii comerciale, în condițiile în care orice entitate independentă ar efectua cheltuieli pentru dezvoltarea și/sau utilizarea unui logo propriu.

În privința diverselor servicii prestate de terți în beneficiul societății, s-a arătat că recurenta a examinat superficial contractul de asistență generală prin care s-a asigurat controlatei române un întreg set servicii care i-au permis acesteia funcționarea independentă pe piața din România, fiscul rezumându-se la a puncta că în acest contract nu sunt precizate tarifele aferente serviciilor, termenele și valoarea contractului etc.

Intimata indică în susținerea punctului său de vedere Hotărârea din 27 septembrie 2007, pronunțată în cauza C-146/05, *Albert Collee c. Finanzamt Limburg an der Lahn*, în sensul că organul fiscal are obligația de a da eficiență stării de fapt fiscale reale.

6. Considerentele Înaltei Curți asupra recursului

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor recurenteii, a susținerilor din întâmpinare, a apărărilor din notele de ședință și concluziile scrise, cât și sub toate aspectele, în temeiul art. 304¹ C. proc. civ., Înalta Curte a ajuns la concluzia că recursul Agenției Naționale de Administrare Fiscală este fondat, pentru argumentele expuse în continuare.

Intimata-reclamantă I.A.S.R. SRL a supus controlului de legalitate pe calea prevăzută de art. 218 alin. (2) din C. proc. fisc. Decizia nr. 264 din 21 iulie 2009 prin care

Agencia Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor i-a respins ca neîntemeiată contestația formulată împotriva Deciziei de impunere din 12 februarie 2009 emisă de Direcția Generală a Finanțelor Publice Argeș – Activitatea de Inspecție Fiscală pentru Contribuabili Mijlocii, pentru suma totală de 1.091.938 RON, reprezentând:

- 669.391 RON – impozit pe profit suplimentar;
- 422.547 RON – majorări de întârziere aferente.

Atât în etapa administrativă, cât și în cea judiciară a litigiului criticile de nelegalitate s-au structurat pe două paliere, susținându-se de societate că prevederile art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc. au fost greșit aplicate de fisc, câtă vreme s-a făcut dovada existenței contractelor în baza cărora s-au efectuat cheltuielile și că structura de afaceri a unei multinaționale presupune centralizarea anumitor servicii ale căror costuri au fost stabilite pe baza unor chei de alocare, conform recomandărilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

În abordarea problematicii cu care a fost investită, Curtea de apel a interpretat corect dispozițiile art. 21 alin. (4) lit. m) din C. proc. fisc., în sensul că existența unor contracte reprezintă o condiție necesară pentru recunoașterea deductibilității cheltuielilor cu serviciile, nu însă și suficientă, câtă vreme potrivit textului legal indicat și normelor date în aplicare, contribuabilul trebuie să demonstreze, cumulativ, că serviciile au fost efectiv prestate, că au fost în conexiune directă cu activitatea societății, fiind aferente obținerii de venituri de către aceasta.

Trecând apoi la aplicarea cadrului legal la situația de fapt fiscală, curtea de apel a ajuns la o concluzie care nu este împărtășită de instanța de control judiciar, pentru că nu ține seama de valoarea probatorie a înscrisurilor depuse de

intimata-reclamantă, în contextul raportului de afiliere existent cu societatea I.A.S. din Franța.

Referitor la cadrul normativ aplicabil

Reevaluând cauza pentru a răspunde la criticile recurente ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Înalta Curte pornește de la premisa că, potrivit art. 65 alin. (1) din C. proc. fisc., contribuabilul are sarcina probei în dovedirea situației de fapt fiscale, respectiv în dovedirea caracterului deductibil al cheltuielilor cu serviciile referitoare la:

- utilizarea logo-ului (sigla și însemnele I.),
- asistență generală,
- cercetare-dezvoltare,
- reprezentare comercială

efectuate în perioada supusă inspecției fiscale: 1 ianuarie 2006 – 30 septembrie 2008.

Intimata-reclamantă este, din punctul de vedere al formei juridice, o persoană juridică română, societate cu răspundere limitată, având ca asociat unic societatea I.A.S. din Franța.

Pentru a stabili dacă organele fiscale au procedat legal, trebuie clarificat dacă în analiza deductibilității unor cheltuieli cu serviciile prestate între societăți aparținând aceluiași grup de firme, trebuie să se acorde prevalență limitelor trasate de Dosarul prețurilor de transfer (al grupului) care se încadrează în Liniile directoare ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică sau este necesar a se verifica prioritar îndeplinirea condițiilor legale pentru recunoașterea caracterului deductibil, chestiunea cheilor de alocare și, implicit, a costurilor fiind subsecventă.

Înalta Curte consideră că a doua abordare se impune și, ca

urmare, fiscul a procedat legal.

Dispozițiile legale invocate de intimata-reclamantă în susținerea punctului său de vedere au următorul cuprins:

Legea nr. 571/2003 privind C. fisc.:

Art. 11 alin. (1): "La stabilirea sumei unui impozit sau a unei taxe în înțelesul prezentului cod, autoritățile fiscale pot să nu ia în considerare o tranzacție care nu are un scop economic sau pot reîncadra forma unei tranzacții pentru a reflecta conținutul economic al tranzacției.

alin. (2): În cadrul unei tranzacții între persoane afiliate, autoritățile fiscale pot ajusta suma venitului sau a cheltuielii oricăreia dintre persoane, după cum este necesar, pentru a reflecta prețul de piață al bunurilor sau serviciilor furnizate în cadrul tranzacției. La stabilirea prețului de piață al tranzacțiilor între persoane afiliate se folosește cea mai adecvată dintre următoarele metode: ..

d) orice altă metodă recunoscută în liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică."

Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind C. fisc. aprobate prin H.G. nr. 44/2004:

Pct. 23. "La estimarea prețului de piață al tranzacțiilor se poate utiliza una dintre următoarele metode: ..

d) orice altă metodă recunoscută în liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică".

Pct. 30. "Metoda împărțirii profitului

Metoda împărțirii profitului se folosește atunci când tranzacțiile efectuate între persoane afiliate sunt interdependente astfel încât nu este posibilă identificarea

unor tranzacții comparabile. Această metodă presupune estimarea profitului obținut de persoanele afiliate în urma uneia sau mai multor tranzacții și împărțirea acestor profituri între persoanele afiliate, proporțional cu profitul care ar fi fost obținut de către persoane independente, împărțirea profiturilor trebuie să se realizeze printr-o estimare adecvată a veniturilor realizate și a costurilor suportate în urma uneia sau a mai multor tranzacții de către fiecare persoană profiturile trebuie împărțite astfel încât să reflecte funcțiile efectuate, riscurile asumate și activele folosite de către fiecare dintre părți”.

Prevederile legale citate pornesc de la premisa că, din rațiuni evidente, prețurile tranzacțiilor derulate între persoane afiliate se pot abate de la “prețul de piață” pe care l-ar plăti “persoane independente” și trasează anumite repere obiective pentru organele fiscale.

Aceasta nu înseamnă însă că toate cheltuielile efectuate cu serviciile prestate în interiorul grupului sunt – de plano – deductibile în marja indicată și nici că decizia managerială “este în mod cert opozabilă terților și produce efectele fiscale ale unei cheltuieli efectuate în vederea realizării scopului societății”, cum susține intimata.

Orice contribuabil care optează pentru a considera deductibile anumite cheltuieli trebuie să demonstreze potrivit art. 21 alin. (1) din C. fisc. că acestea sunt “efectuate în scopul realizării de venituri impozabile”. Totodată, potrivit alin. (4) lit. m) din același articol, “nu sunt deductibile .. cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii, pentru care contribuabilii nu pot justifica necesitatea prestării acestora în scopul activităților desfășurate și pentru care nu sunt încheiate contracte”.

Cu alte cuvinte, agentul economic are libertate deplină în a achiziționa orice servicii consideră că sunt oportune la un

moment dat, însă pentru că raportul juridic fiscal este un raport de drept public el se supune rigorilor reglementărilor citate și, ca urmare, fiscul are dreptul de a aprecia dacă o anumită cheltuială este deductibilă sau nu.

În acest context, urmează a analiza dacă sumele înregistrate de societate ca deductibile fiscal au un astfel de caracter în raport de documentația justificativă aferentă prezentată.

Referitor la cheltuielile cu logo-ul I.

Contrar celor reținute de Curtea de apel, Înalta Curte constată că nu s-a dovedit "necesitatea" acestei cheltuieli, câtă vreme nu se pune problema unui "avantaj competitiv pe piață", cea mai mare parte a producției fiind livrată către societățile A.D. SA și R.I.R. SRL, care fac parte din grupul R. Franța, client principal al I.A.S. din Franța. Mai mult, dată fiind specificitatea produselor vândute: sisteme de alimentare cu combustibil pentru gama de automobile create de grupul R., ideea unei promovări pe alte piețe a acestora nu prezintă consistență.

De altfel, intervenirea contractului din 17 mai 2004 privind utilizarea denumirii și logo-ului se justifică exclusiv prin finalitatea obținerii redevenței de 0,5% din cifra de afaceri a subsidiarei din România, pentru că acest element era deja înregistrat la Registrul Comerțului Argeș (conform certificatului de transcriere de mențiuni din 13 iunie 2001), fiind specificate culoarea, dimensiunea și caracterele literelor.

Referitor la cheltuielile cu serviciile de asistență generală, cercetare și reprezentare comercială

În privința acestor cheltuieli organele fiscale au reținut că nu s-a probat "prestarea efectivă" a serviciilor respective iar instanța fondului, preluând concluziile expertului contabil B.G., a conchis în sens contrar.

Înalta Curte reține că potrivit pct. 48 din H.G. nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind C. fisc., aferent art. 21 alin. (4) lit. m) din C. fisc.:

“Pentru a deduce cheltuielile cu serviciile de management, consultanță, asistență sau alte prestări de servicii trebuie să se îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

– serviciile trebuie să fie efectiv prestate, să fie executate în baza unui contract care să cuprindă date referitoare la prestatori, termene de execuție, precizarea serviciilor prestate, precum și tarifele percepute, respectiv valoarea totală a contractului, iar defalcarea cheltuielilor de această natură să se facă pe întreaga durată de desfășurare a contractului sau pe durata realizării obiectului contractului; prestarea efectivă a serviciilor se justifică prin: situații de lucrări, procese-verbale de recepție, rapoarte de lucru, studii de fezabilitate, de piață sau orice alte materiale corespunzătoare;

– contribuabilul trebuie să dovedească necesitatea efectuării cheltuielilor prin specificul activităților desfășurate”.

În plus, la pct. 20 din aceleași Norme metodologice, aferent art. 11 din C. fisc. se arată că:

“În cazul serviciilor de administrare și conducere din interiorul grupului se au în vedere următoarele:

a) între persoanele afiliate costurile de administrare, management, control, consultanță sau funcții similare sunt deduse la nivel central sau regional prin intermediul societății-mamă, în numele grupului ca un tot unitar. Nu poate fi cerută o remunerație pentru aceste activități, în măsura în care baza lor legală este relația juridică care guvernează forma de organizare a afacerilor sau orice alte norme care stabilesc legăturile dintre entități.

Cheltuielile de această natură pot fi deduse numai dacă astfel de entități furnizează în plus servicii persoanelor afiliate sau dacă în prețul bunurilor și în valoarea tarifelor serviciilor furnizate se iau în considerare și serviciile sau costurile administrative. Nu pot fi deduse costuri de asemenea natură de către o filială care folosește aceste servicii luând în considerare relația juridică dintre ele, numai pentru propriile condiții, ținând seama că nu ar fi folosit aceste servicii dacă ar fi fost o persoană independentă;

b) serviciile trebuie să fie prestate în fapt. Simpla existență a serviciilor în cadrul unui grup nu este suficientă, deoarece, ca regulă generală, persoanele independente plătesc doar serviciile care au fost prestate în fapt”.

Toate contractele de prestări servicii invocate de intimată au fost încheiate cu firma franceză, după cum urmează:

- contractul de asistență generală încheiat la Paris în data de 28 iunie 2001, serviciile urmând a fi prestate de firma I.A.S.M. aparținătoare a grupului de firme “I.”;

- acordul de suportare în comun a costurilor din 26 mai 2005, serviciile urmând a fi prestate de firma I.A.S.R. aparținătoare a grupului de firme “I.”;

- contractul de reprezentare comercială semnat la Paris în data de 14 mai 2004, serviciile urmând a fi prestate chiar de firma I.A.S.

Contrar celor reținute de prima instanță, Înalta Curte consideră că intimata-reclamantă nu a demonstrat printr-un probatoriu adecvat că serviciile care făceau obiectul contractelor menționate au fost efectiv prestate.

Nu s-au prezentat situații de lucrări, procese-verbale de recepție, studii de fezabilitate și altele asemenea care să facă credibile susținerile părții. Este real că în contextul

specific analizat o abordare rigidă a acestei probleme ar putea părea excesivă, însă nici nu poate fi girat punctul de vedere al contribuabilului potrivit căruia documentele depuse conținând: listă de mărci folosite în România, articole de presă, grafice privind influența diverșilor parametri asupra activității, informații extrase de pe internet, grafic de control al calității ș.a.m.d. demonstrează realitatea prestării serviciilor.

Pe aceeași linie, a abordării superficiale, se poziționează și expertul contabil care conchide în sensul că “anexele facturilor demonstrează efectivitatea serviciilor prestate” și că “facturile au fost emise respectând prevederile privind formarea prețurilor de transfer”, atașând în justificarea opiniei sale contractele anterior menționate, grafice, tabele, lista serviciilor, adică nici un document relevant.

De altfel, furnizarea faptică a serviciilor este greu de probat și din cauza modului deficitar, generic, în care au fost redactate contractele de prestări servicii, nefiind prevăzuți parametri obligatorii cum ar fi termenele de efectuare și răspunderea contractuală.

Cât privește trimiterea pe care intimata o face la Hotărârea din 27 septembrie 2007 pronunțată de Curtea de Justiție a Comunităților Europene în cauza C-146/05 Albert Collee c. Finanzamt Limburg an der Lahn, deși aceasta este pronunțată în materia TVA iar situația de fapt din cauza de față este diferită, Înalta Curte reține concluzia potrivit căreia “operațiunile trebuie să fie impozitate luându-se în considerare caracteristicile lor obiective” care se degajă și din considerentele ce preced.

Nu în ultimul rând, Înalta Curte remarcă inconsecvența comportamentului fiscal al intimatei care inițial (la 30 iunie 2006 și 30 septembrie 2006) a înregistrat drept cheltuieli deductibile toate cheltuielile cu serviciile de asistență generală, cercetare și reprezentare comercială, schimbând

tratamentul fiscal la închiderea exercițiului financiar 2006, la fel procedând și cu cheltuielile efectuate în 2007, până la 30 septembrie 2008.

Conchizând în această privință, Înalta Curte constată că intimata-reclamantă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate de care beneficiază actele administrativ fiscale atacate.

7. Temeiul legal al soluției instanței de recurs

Pentru toate considerentele expuse la punctul anterior, în temeiul art. 20 din Legea nr. 554/2004 și art. 312 alin. (1) – (3) din C. proc. civ. se va admite recursul Agenției Naționale de Administrare Fiscală și se va modifica sentința atacată, în sensul respingerii acțiunii I.A.S.R. SRL, ca nefondată.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursul declarat de Agenția Națională de Administrare Fiscală împotriva Sentinței civile nr. 7829 din 22 noiembrie 2011 a Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică în tot sentința recurată, în sensul că:

Respinge acțiunea formulată de reclamanta I.A.S.R. SRL, în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Ploiești, ca nefondată.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 26 februarie 2014.